

Sveučilište u Zagrebu
Edukacijsko-rehabilitacijski
fakultet

**Plan i program poslijediplomskog
specijalističkog studija
Rana intervencija u edukacijskoj
rehabilitaciji**

Zagreb, ožujak 2012.

IZDAVAČ

Sveučilište u Zagrebu

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet

Znanstveno-učilišni kampus Borongaj

Borongajska cesta 83 f, HR-10000 Zagreb

www.erf.unizg.hr

OIB: 34967762426

IBAN: HR8723600001101355137

TEL: 01 245 7500

FAX: 01 245 7559

Sadržaj

Program poslijediplomskog specijalističkog studija „Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji“	1
I. 1. UVOD	1
Razlozi za pokretanje studija.....	1
Dosadašnja iskustva predlagača	1
Mogući partneri.....	1
I. 2. OPĆI DIO.....	2
I. 2. 1. Naziv studija	2
I. 2. 2. Nositelj i izvođač studija	2
I. 2. 3. Trajanje studija	2
I. 2. 4. Uvjeti upisa na studij.....	2
I. 2. 5. Kompetencije koje polaznik stječe tijekom studija	2
I. 2. 6. Akademski naziv	3
I. 3. OPIS PROGRAMA	3
I. 3. 1. Popis obveznih i izbornih predmeta.....	3
I. 3. 2. Opisi pojedinih predmeta	8
I. 3. 3. Struktura studija i ritam studiranja	68
I. 3. 4. Popis predmeta, modula i drugih dijelova programa koje polaznik može izabrati s drugih poslijediplomskih studija	68
I. 3. 5. Kriteriji i uvjeti prijenosa ECTS bodova	68
I. 3. 6. Popis predmeta koji se mogu izvoditi na stranom jeziku	68
I. 3. 7. Prekid studija	68
I. 3. 8. Potvrda o apsolviranom dijelu studijskog programa	68
I. 3. 9. Završetak studija	68
I. 3. 10. Maksimalna dužina studija	68
I. 4. UVJETI IZVOĐENJA STUDIJA.....	69
I. 4. 1. Mjesta realizacije studijskog programa	69
I. 4. 3. Imena nastavnika i suradnika navedena su uz program svakog predmeta.	69
I. 4. 4. Optimalan broj studenata	69
I. 4. 5. Procjena troškova	69
I. 4. 6. Način praćenja kvalitete.....	69

Program poslijediplomskog specijalističkog studija „Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji“

I. 1. UVOD

Razlozi za pokretanje studija

Razvojem medicine bitno je umanjena smrtnost novorođenčadi, ali ne i broj djece s neurorazvojnim čimbenicima rizika. Suvremena medicinska dijagnostika zahvaljujući tehnološkim unapređenjima sve ranije otkriva bolesti i stanja u male djece koja ugrožavaju njihovo učenje i zdravi razvoj. Roditelji su upoznati s razvojnim rizicima i cijela obitelj dolazi u stanje povišenog stresa koji narušava kvalitetu obiteljskih interakcija. Uz biomedicinske čimbenike i čimbenici sociogenog porijekla (siromaštvo, zanemarivanje i zlostavljanje) ugrožavaju zdravi razvoj više negoli ranije. Djeca sve češće žive u obiteljima koje su izolirane, necjelovite i bez šire podrške. Posebno nepovoljne okolnosti nastaju u slučajevima kumuliranja rizičnih čimbenika biomedicinskog i socijalnog porijekla.

U svim navedenim slučajevima nužna je rana, na recentnim znanstvenim spoznajama organizirana i provedena zaštita djece i rehabilitacija koja se u literaturi najčešće zove "rana intervencija". U modernim, socijalno uređenim državama potreba za ranom intervencijom i njezina učinkovitost su prepoznati, a u porastu su i sveučilišni obrazovni programi koji osposobljavaju specijaliste za ovo područje. Primjerice u Austriji se već više od petnaest godina školuju stručnjaci za ranu intervenciju na sveučilištima u Beču i Grazu, a pokrenut je i europski projekt koji je usmjeren na analizu studija u ovom području, te izgrađuje standarde za njihovu evaluaciju.

Hrvatska zasad takav studij nije imala i 2006. je po prvi puta prijedlog studija za ranu intervenciju u edukacijskoj rehabilitaciji razrađen, a pri tom su slijeđeni europski standardi, kako u pogledu koncepcije studija, tako i u pogledu programske realizacije. Pri tom su uzete u obzir i konkretne pretpostavke za izvođenje takvog studija u nas, te je prijedlog studija usklađen s mogućnostima za izvođenje praktičnog dijela nastave. To ujedno znači da će u prvoj fazi svog razvoja studij moći odgovoriti samo dijelu postojećih potreba za specijalizacijom iz rane intervencije u nas, a kako će se povećavati mogućnosti za izvođenje praktičnog dijela nastave, moći će se u kasnijim generacijama i povećavati broj upisanih studenata. Prvotno koncipiran studij završile su dvije generacije studenata, te je temeljem iskustva izvođenja studija izrađena minirevizija programa koja je dobila dopusnicu Sveučilišta u Zagrebu 15.6.2012. Jedina razlika između prvotnog i revidiranog studija je povećanje broja izbornih predmeta.

Dosadašnja iskustva predlagača

Na Edukacijsko–rehabilitacijskom fakultetu već se godinama u okviru stručnih i znanstveno–istraživačkih projekata provode istraživanja usmjerena na prevenciju, rani razvoj i tretman ranih oblika poremećaja, kao i razrada na obitelji usmjerenih programa. Paralelno s istraživanjima razvila se i klinička djelatnost u okviru Centra za rehabilitaciju Edukacijsko–rehabilitacijskog fakulteta, koja se stalno unaprijeđuje. Stručnjaci uključeni u ovaj prijedlog uključivali su se tijekom godina na edukacije iz ranih interventnih programa prigodom studijskih boravaka u inozemstvu i tako podizali svoj stupanj kompetencije za provođenje ovakvog studija i u teorijskom i u praktičnom dijelu.

Osim toga stručnjaci Edukacijsko–rehabilitacijskog fakulteta uključeni u prijedlog ovog programa imaju dugogodišnje nastavno iskustvo, a proveli su i niz edukacija za zaposlenike u ustanovama koje skrbe o djeci rane životne dobi te tako stekli nastavno iskustvo i s osobama u cijeloživotnom obrazovanju.

Mogući partneri

Partneri programa su stručne ustanove koje provode habilitacijske i rehabilitacijske programe u ranom djetinjstvu (Specijalna bolnica Goljak – Odjel za razvojne neuromotoričke poremećaje, KB Sestara milosrdnica – Odjel za rehabilitaciju djece, Centar za rehabilitaciju Zagreb – patronaža, Centar za odgoj i obrazovanje Slava Raškaj, Centar

za odgoj i obrazovanje Vinko Bek – program rane intervencije, Centar za rehabilitaciju Edukacijsko–rehabilitacijskog fakulteta, Mali dom - Zagreb). Očekujemo da će oni financirati studij za svoje djelatnike uzimajući u obzir potrebu trajnog usavršavanja svojih stručnjaka koji rade s djecom rane životne dobi. Također, u suradnji s pojedinim predmetnim nastavnicima i voditeljem programa studija, ove ustanove aktivno rade na stvaranju preduvjeta (objektivnih i subjektivnih) za kvalitetnu primjenu stečenih vještina i znanja budućih specijalista, te kao rezultat pokretanja studija očekujemo značajnije osuvremenjivanje (re)habilitacijske prakse s malom djecom u nas kao i boju i učinkovitijom podršku njihovim roditeljima.

I. 2. OPĆI DIO

I. 2. 1. Naziv studija

Naziv je studija "Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji"

I. 2. 2. Nositelj i izvođač studija

Nositelj i izvođač studija je Sveučilište u Zagrebu – Edukacijsko rehabilitacijski fakultet

I. 2. 3. Trajanje studija

Studij će trajati 3 semestra ili 90 ECTS bodova

I. 2. 4. Uvjeti upisa na studij

Osnovni uvjet upisa na studij je završeni sveučilišni studijski program u društveno–humanističkom području (logopedija, rehabilitacija, psihologija, pedagogija, socijalna pedagogija, socijalni rad i dr.), te praktično iskustvo (minimalno godina dana) rada u struci. Osim toga, studenti polažu kvalifikacijski ispit u kojem se provjeravaju znanja i afinitet potrebni za rad u ranoj intervenciji u području edukacijske rehabilitacije.

I. 2. 5. Kompetencije koje polaznik stječe tijekom studija

Završetkom studija student postaje osposobljen za rad u dva područja koja se nadograđuju na njegovu primarnu profesiju: s obitelji djeteta s posebnim potrebama ili rizicima za razvojne teškoće i sa samim djetetom u različitim terapijskim okruženjima: od roditeljskog doma do socijalne, kliničke ili odgojno– obrazovne ustanove. Tijekom studija steći će i specifično znanje neophodno za interdisciplinarnu suradnju i timski rad.

Studij će specijalizantima u općem dijelu pružiti razumijevanje pitanja ranog razvoja i roditeljstva djetetu s razvojnim rizicima ili teškoćama te obiteljske dinamike. Usvojiti će specifične vještine komunikacije s obiteljima djece s teškoćama u razvoju ili s rizikom za njihov nastanak. Ishod ovog učenja su vještine ojačavanja intuitivnog roditeljstva i promicanja socijalne inkluzije obitelji, kao i pomoć roditeljima da razumiju razvojne potrebe svoga djeteta te potiču njegov razvoj na najbolji način.

S druge strane, student će ovladati suvremenim metodama poticanja različitih aspekata djetetovog razvoja, te će steći specifične kompetencije za provođenje habilitacijskih postupaka za koje se je specijalizirao, što će biti vidljivo iz priloga specijalističkoj diplomi (diploma supplement). Student treba nakon završenog studija biti u stanju uputiti roditelje i na njihova prava i na mrežu podrške.

Budući da je student osposobljen za razumijevanje obiteljske dinamike u uvjetima povećanog opterećenja koje nosi rođenje djeteta s teškoćama u razvoju ili neurološkim čimbenicima rizika kao i vještinama timske rada i međuprofesionalne suradnje, ovaj stručnjak može raditi i u posebno zahtjevnim sredinama kao što je rad u obitelji, rad u jedinicama intenzivne neonatološke skrbi, pedijatrijskim savjetovalištim i centrima za ranu intervenciju, kao i u svim okruženjima gdje se timski tretiraju poremećaji rane dobi.

I. 2. 6. Akademski naziv

Sveučilišni specijalist rane intervencije u edukacijskoj rehabilitaciji

I. 3. OPIS PROGRAMA

Program je trosemestralan s vrlo malom izbornošću u prvom semestru, sa znatno većom izbornosti u drugom semestru u kojem student samostalno kreira težišta svoje specijalizacije prema potrebama svog radnog mjesta i u trećem semestru je predviđen gotovo isključivo praktični rad uz vođenje mentora, te izrada samostalnog specijalističkog rada.

I. 3. 1. Popis obveznih i izbornih predmeta

OBVEZNI PREDMETI

PREDMET	NOSITELJ
Rana intervencija – suvremeni pristupi	Prof.dr.sc. Marta Ljubešić
Razvojna neurologija	Prof. dr.sc. Vlatka Mejaški-Bošnjak, dr. med.
Rani komunikacijski razvoj	Prof. dr.sc. Marta Ljubešić
Rani interventni programi kod senzoričkih oštećenja	Izv.prof. dr.sc. Ljubica Pribanić Prof.dr.sc. Tina Runjić
Rani interventni programi u logopediji	Prof. dr.sc. Draženka Blaži
Rani interventni programi za djecu s autizmom i težim razvojnim teškoćama	Prof. dr.sc. Jasmina Frey Škrinjar
Evaluacija intervencijskih ishoda	Doc.dr.sc. Martina Lotar Rihtarić
Komunikacija s obiteljima	Izv.prof.dr.sc. Martina Ferić
Klinički praktikum	Prema Pravilniku o izvođenju kliničkog praktikuma
Izrada specijalističkog rada	

IZBORNI PREDMETI

PREDMET	NOSITELJ
Alternativni pristupi u radu s djecom	Doc.dr.sc. Ana Wagner Jakab
Razvojna neurobiologija moždane kore	Prof.dr.sc. Miloš Judaš
Od probira do dijagnoze u djece s razvojnim odstupanjima	Doc.dr.sc. Maja Cepanec
Rani razvojni integracijski programi za djecu s neurorizikom	Izv.prof.dr.sc. Ines Joković Oreb
Potpomognuta komunikacija u ranoj intervenciji	Doc.dr.sc. Jasmina Ivšac Pavliša
Odabrani inozemni programi	Prof.dr.sc. Lelia Kiš-Glavaš
Vođeni praktikum iz gluhošljepoće	Izv.prof.dr.sc. Ljubica Pribanić
Vođeni praktikum iz oštećenja sluha	Izv.prof.dr.sc. Ljubica Pribanić
Vođeni praktikum iz oštećenja vida	Prof.dr.sc. Tina Runjić
Vođeni praktikum iz ranih interventnih programa u logopediji	Prof.dr.sc. Draženka Blaži Dr.sc. Blaženka Brozović
Vođeni praktikum iz ranih interventnih programa za djecu s autizmom i težim razvojnim teškoćama	Prof.dr.sc. Jasmina Frey Škrinjar
Uvod u kvalitativnu metodologiju istraživanja	Prof.dr.sc. Nivex Koler-Trbović
Znanstveno utemeljeni programi	Izv.prof.dr.sc. Valentina Kranželić
Praktikum iz ranih razvojnih integracijskih programa za djecu s neurorizikom	Izv.prof.dr.sc. Ines Joković-Oreb
Osnaživanje roditeljskih vještina	Izv.prof.dr.sc. Martina Ferić
Izrada studije slučaja	Svi nastavnici voditelji praktikuma i voditelj studija
Teškoće socijalne kognicije u predškolskoj dobi	Doc.dr.sc. Jasmina Ivšac Pavliša
Nepoželjna ponašanja – razumijevanje, sprečavanje, otklanjanje	Prof.dr.sc. Jasmina Frey Škrinjar
Osobni razvoj stručnjaka	Izv.prof.dr.sc. Anamarija Žic Ralić
Statistička analiza primjenom računala	Prof.dr.sc. Branko Nikolić
Jačanje roditeljskih vještina	Izv.prof.dr.sc. Martina Ferić
Manualna komunikacija	Doc.dr.sc. Marina Milković

RANA INTERVENCIJA U EDUKACIJSKOJ REHABILITACIJI (mini revizija)

(Prijedlog je prihvaćen na sjednici Fakultetskog vijeća 05.ožujka 2012.)

Plan studija – Nova mini revizija - 05. ožujka 2012.

I. SEMESTAR STUDIJA

PREDMET	NOSITELJ I SUNOSITELJ	SUIZVODITELJ	P	S	V	ECTS	SEMESTAR	I=IZBORNI O=OBVEZNI
Rana intervencija - suvremeni pristupi	Prof.dr.sc. Marta Ljubešić		10	6	0	3	I	O
Razvojna neurologija	Prof. dr.sc. Vlatka Mejaški-Bošnjak	S.Skočilić I.Klaić Mr.sc. T.Gojmerac G.Krakar Dr.sc. V.Đuranović	10	0	12	4	I	O
Rani komunikacijski razvoj	Doc.dr.sc. Maja Cepanec	Doc.dr.sc. Sanja Šimleša	12	0	15	4	I	O
Rani interventni programi kod senzoričkih oštećenja	Izv.prof.dr.sc. Ljubica Pribanić, prof.dr.sc. Tina Runjić	Dr.sc.B.Marn Dr.sc. N.Kuhn	20	0	0	5	I	O
Rani interventni programi u logopediji	Prof.dr.sc. Draženka Blaž	Doc.dr.sc. J.Ivšac Pavliša Dr.sc. B.Brozović	12	0	6	4	I	O
Rani interventni programi za djecu s autizmom i težim razvojnim teškoćama	Prof. dr.sc. Jasmina Frey Škrinjar	Doc.dr.sc. J.Stošić	10	0	15	4	I	O
Alternativni pristupi u radu s djecom	Doc.dr.sc. Ana Wagner Jakab	Sandra Pokos	10	0	15	4	I	I
Razvojna neurobiologija moždane kore	Prof.dr.sc. Miloš Judaš	Doc.dr.sc. Maja Cepanec	10	0	0	4	I	I
Od probira do dijagnoze u djece s razvojnim odstupanjima	Doc.dr.sc. Maja Cepanec	Doc.dr.sc. Sanja Šimleša	4	-	10	2	I	I
Rani razvojni integracijski programi za djecu s neurorizikom	Izv.prof.dr.sc. Ines Joković Oreb	Dr.sc. Snježana Gverić Ahmetašević	4	5	-	2	I	I
Potpomognuta komunikacija u ranoj intervenciji	Doc.dr.sc. Jasmina Ivšac Pavliša		3	3	2	2	I	I

II. SEMESTAR STUDIJA

PREDMET	NOSITELJ I SUNOSITELJ	SUIZVODITELJ	P	S	V	ECTS	SEMESTAR	I=IZBORNI O=OBVEZNI
Evaluacija intervjenskih ishoda			5	10	0	4	II	O
Komunikacija s obiteljima	Izv.prof.dr.sc. Martina Ferić	Prof.dr.sc.M.Ljubešić Doc. dr.sc.A.WagnerJakab	20	8	20	10	II	O
Odabrani inozemni programi	Prof.dr.sc. Lelia Kiš Glavaš	H. Norris	5	0	14	4	II	I
Vođeni praktikum iz gluhosljepoče	Izv.prof. dr.sc. Ljubica Pribanić	Prof.dr.sc.I.Amaral	2	0	15	4	II	I
Vođeni praktikum iz oštećenja sluha	Izv.prof. dr.sc. Ljubica Pribanić	M.Bergelez L.Andrijević, Doc.dr.sc. Luka Bonetti	2	0	15	4	II	I
Vođeni praktikum iz oštećenja vida	Prof. dr.sc. Tina Runjić	Doc.dr.sc.Sonja Alimović	2	0	15	4	II	I
Vođeni praktikum iz ranih interventnih programa u logopediji	Prof.dr.sc. Draženka Blaži, Dr.sc. Blaženka Brozović	Doc.dr.sc. J.Ivšac Pavliša	2	0	26	6	II	I
Vođeni praktikum iz ranih interventnih programa za djecu s autizmom i težim razvojnim teškoćama	Prof. dr.sc. Jasmina Frey Škrinjar	Doc.dr.sc. Jasmina Stošić	5	0	10	4	II	I
Uvod u kvalitativnu metodologiju u istraživanju	Prof.dr.sc. Nivex Koler-Trbović		4	0	4	2	II	I
Znanstveno utemeljeni programi	Izv.prof.dr.sc.Valentina Kranželić		4	4	-	2	II	I
Praktikum iz ranih razvojnih integracijskih programa za djecu s neurorizikom	Izv.prof.dr.sc. Ines Joković-Oreb	Dr.sc. Snježana Gverić Ahmetašević	2	-	15	4	II	I
Izrada studije slučaja	Svi nastavnici voditelji praktikuma i voditelj studija		0	8	0	2	II	I
Teškoće socijalne kognicije u predškolskoj dobi	Doc.dr.sc. Sanja Šimleša		3	-	6	2	II	I

PREDMET	NOSITELJ I SUNOSITELJ	SUIZVODITELJ	P	S	V	ECTS	SEMESTAR	I=IZBORNI O=OBVEZNI
Nepoželjna ponašanja – razumijevanje, sprečavanje, otklanjanje	Prof.dr.sc. Jasmina Frey Škrinjar	Doc.dr.sc.Jasmina Stošić	3	-	7	2	II	I
Osobni razvoj stručnjaka	Izv.prof.dr.sc. Anamarija Žić Ralić	Doc.dr.sc. D.Cvitković Doc.dr.sc. A.Wagner Jakab	6	-	26	4	II	I

III. SEMESTAR STUDIJA

PREDMET	NOSITELJ I SUNOSITELJ	SUIZVODITELJ	P	S	V	ECTS	SEMESTAR	I=IZBORNI O=OBVEZNI
Klinički praktikum	prema Pravilniku o izvođenju kliničkog praktikuma					10	III	O
Izrada specijalističkog rada						16	III	O
Statistička analiza primjenom računala	Prof. dr.sc. Branko Nikolić	Doc.dr.sc. A.Bilić Doc.dr.sc. Martina Lotar Rihtarić Doc.dr.sc. Sanja Šimleša	10	0	10	4	III	I
Jačanje roditeljskih vještina	Izv.prof.dr.sc. Martina Ferić	Izv.prof.dr.sc.V. Kranželić	2	-	15	4	III	I
Manualna komunikacija	Doc.dr.sc. Marina Milković		5	-	20	3	III	I

1.3. 2. Opisi pojedinih predmeta

Šifra	Naziv predmeta: Rana intervencija - suvremeni pristupi			
Opći podaci				
Studijski program/modul	Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji			
Godina studija	I	Semestar I		
Nositelj predmeta	Prof.dr.sc. Marta Ljubešić			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu				
Preduvjeti upisa predmeta	Nema			
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Konceptualne promjene u ranoj intervenciji tijekom posljednjih 40 godina. Promjene u pristupu: od institucije do obitelji. Suvremeni koncept rane intervencije i razvojni čimbenici rizika. Hrvatski zakonodavni okvir. Najčešći okolinski i biološki čimbenici rizika i njihovo međudjelovanje. Teorijski modeli o odnosu rizika i razvojnog ishoda. Zadaci stručnjaka u ranoj intervenciji: koordinacija službi, savjetovanje, formalni terapijski/habilitacijski programi. Suvremeni koncept timskog rada. Međuprofesionalna suradnja: izazovi i rizici.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Predmet daje uvodne informacije neophodne za razumijevanje suvremenog sustava rane intervencije i osnovnih sastavnica programa te uvjeta koji pridonose njegovoj učinkovitosti. Cilj mu je da senzibilizira studenta za cijelu paletu važnih čimbenika i stresora koji utječu na obiteljske interakcije te definiraju klimu u kojoj se dijete s čimbenicima rizika razvija kako bi tijekom studija razvio vještine kojima će pridonositi optimiziranju učenja u ranom razvoju.				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta				
Studenti će putem anonimnih anketa evaluirati primjenjivost kolegija, način njegove prezentacije i procjenu uspješnosti nastavnika i suradnika. Također će provesti i samoevaluaciju osobnog angažmana u usvajanju prezentiranog nastavnog sadržaja.				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.:10	Sem.: 6	Vj.:	Ukupno sati: 16
Način polaganja ispita	☐ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	☒ samostalni rad
Oblici provođenja nastave				
☒ predavanja	☒ seminari	☐ analiza slučajeva (case studies)		☐ vježbe
☒ literatura/internet	☐ laboratorij	☒ samostalni zadatak		☒ konzultacije

Šifra	Naziv predmeta: Rana intervencija - suvremeni pristupi
Obvezna literatura	
1. Guralnick, M.J (2011). Why early intervention works: A system perspective. <i>Infants & Young Children</i>, 24, 6-28. 2. Ljubešić, M. (2004) Suvremeni koncept rane intervencije za neurorizičnu djecu. <i>Journal of Gynaecology, Perinatology, Reproductive Medicine and Ultrasonic Diagnostics</i>, 13; 57-60 3. Ljubešić, M. (2008). Rana intervencija: gdje smo i kuda idemo? Zbornik "Različiti pristupi u ranoj dijagnostici i (re)habilitaciji djece s poteškoćama u razvoju". Dnevni centar za rehabilitaciju "Slava Raškaj", Rijeka, 5-12. 4. Meisels S.J., Shonkoff J.P. (2003). Early childhood intervention: A continuing evolution. U: Shonkoff J.P., Meisels S.J. (ur) <i>Handbook of early childhood intervention</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 3-31.	
Preporučena literatura	
1. Bornstein, M.H. (2002) (ur) <i>Handbook of parenting: Practical issues in parenting</i>. Mahwah, NJ: Erlbaum. 2. Guralnick, M.J. (1997) (ur). <i>The effectiveness of early intervention</i>. Baltimore: Brookes. 3. Guralnick, M.J. (1997) Second-generation research in the field of early intervention. U: Guralnick, M.J. (ur). <i>The effectiveness of early intervention</i>. Baltimore: Brookes, 3-20 4. Guralnick, M.J. i Neville, B. (1997). Designing early intervention programs to promote children's social competence. U: Guralnick, M.J. (ur). <i>The effectiveness of early intervention</i>. Baltimore: Brookes, 579-610 5. Ljubešić, M. (2003) (ur). <i>Biti roditelj. Model dijagnostičko-savjetodavnoga praćenja i podrške obitelji s malom djecom</i>. Zagreb: DZZOMM 6. Shonkoff J.P., Meisels S.J. (ur) <i>Handbook of early childhood intervention</i>. Cambridge: Cambridge University Press	

Šifra:		Naziv predmeta: Razvojna neurologija		
Opći podaci				
Studijski program/modul	Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji			
Godina studija	I.	Semestar	I.	
Nositelj predmeta	Prof. dr.sc. Vlatka Mejaški-Bošnjak, dr.med.			
Ustanova nositelja	Klinika za dječje bolesti-Zagreb			
Suradnici na predmetu	Suzana Skočilić; Irena Klaić; mr. sc. Tomislav Gojmerac, dr. med., prim. dr. sc. Vlasta Đuranović, dr. med., Goran Krakar, dr. med.			
Preduvjeti upisa predmeta				
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Neurološki razvoj dojenčeta i malog djeteta. Spontana motorika „general movements“ novorođenčeta i malog dojenčeta. G M dojenčeta u procjeni neurološkog razvoja. Neurološki sindromi dojenačke dobi (sindrom iritacije, sindrom apatije, sindrom spastičnosti sindrom distonije, hipotonije). Cerebralna paraliza. Minimalna neuromotorna disfunkcija. Neurorazvojna terapija- Bobath, Kineziološka dijagnostika – Vojta.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Nastavnim sadržajem ovog predmeta polaznici dobivaju osnovne spoznaje ontogeneze neurološkog sustava i njenu kliničku primjenu. Poznavanje normalnog neurološkog razvoja djeteta preduvjet je uočavanja odstupanja, te će tijekom vježbi studenti upoznati ponajprije uredan razvoj. Poseban naglasak postavljen je na rane simptome odstupanja u neurološkom razvoju djeteta koji zahtijevaju primjenu intervencijskih /terapijskih postupaka du djeteta i ta će znanja student steći hospitacijama pri radu s neurorizičnom dojenčadi.				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta				
Provjera usvojenog gradiva u tijeku nastave, vođenje evidencije o obavljenoj nastavi i usvojenim vještinama. Anonimna anketa o kvaliteti nastave i nastavnika koja se analizira na razini specijalističkog studija i Fakulteta.				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 10	Sem.: 0	Vj.: 12	Ukupno sati: 22
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☒ kolokvij	☐ samostalni rad
Oblici provođenja nastave				
☒ predavanja	☐ seminari	☐ analiza slučajeva (case studies)		☒ vježbe
☒ literatura/internet	☐ laboratorij	☒ samostalni zadatak		☒ konzultacije
Obvezna literatura				

Šifra:	Naziv predmeta: Razvojna neurologija
1. V. Mejaški-Bošnjak. Neurološki sindromi dojenačke dobi i cerebralna paraliza. Paediatr Croat. 2007;51 (Supl 1):120-9. 2. V. Mejaški-Bošnjak. Dijagnostički pristup ranom otkrivanju neurorazvojnih odstupanja. Paediatr Croat. 2007;51 (Supl 1):105-10. 3. V. Mejaški-Bošnjak. Rani neurološki razvoj djeteta. Paediatr Croat. 2008;52 (Supl 1):36-42. 4. K. Bošnjak Nađ, V. Mejaški Bošnjak, Lj. Popović Miočinović i sur. Rano otkrivanje neurorizične djece i uključivanje u rane habilitacijske programe. Paediatr Croat. 2011;55:75-81. 5. V. Mejaški Bošnjak. Smjernice Hrvatskog društva za dječju neurologiju za cerebralnu paralizu. Paediatr Croat. 2012;56:157-63. 6. Einspieler C, Prechtl HFR. Prechtl's qualitative assessment of general movements – a window into the brain. Paediatr Croat. 2003;46 (suppl 1):153-5. 7. L. Bly. A historical and current view of the basis of NDT. A tribute to the Bobaths. Pediatric Physical Therapy 1991;3:131-6. 8. M. Hadders-Algra. Quality of general movements as a means to evaluate the integrity of the young nervous system. Paediatr Croat. 2007;51 (Suppl 1):99-104. 9. M. Hadders-Algra. The neurological examination at preschool age: a critical appraisal of current methods. Paediatr Croat. 2007;51 (Suppl 1):111-6. 10. V. Đuranović, V. Mejaški-Bošnjak, B. Marušić-Della Marina, L. Lujčić. Normalan psihomotorički razvojpreduvjet uspješna hranjenja. Paediatr Croat. 2002;46:71-5. 11. S. Skočilić Kotnik. Vojta princip u rehabilitaciji djece s neurorazvojnim poremećajima. Paediatr Croat. 2012;56 (Supl 1):227-31.	
Preporučena dopunska literatura	
1. Vojta V. Die zerebralen Bewegungen im Säuglingsalter, Frühdiagnose und Frühtherapie, Enke Verlag. Stuttgart, 1988. 2. Dubowitz LMS, Dubowitz V, Mercuri. The Neurological Assessment of the Preterm & Full Term Newborn Infant. Mac Keith Press, Cambridge University Press, 1999. 3. Kostović I, Judaš M, Petanjek Z, Šimić G. Ontogenesis of goal- directed behavior: anatomo-functional considerations. Int J Psychophysiol 1995;19:85-102 4. Kostović I, Judaš M. Transient patterns of organization of the human fetal brain. Croat Med J 1998;39(2):107-114 5. Papoušek, H, Papoušek M. Uzroci i sindromi ranih poremećaja interakcije, skripta-prijevod, Akademija za razvojnu rehabilitaciju 1998 6. Münchenska funkcionalna razvojna dijagnostika 1. godine Akademija za razvojnu rehabilitaciju skripta 2003 7. Münchener Funktionelle Entwicklungs-diagnostik, Erstes Lebensjahr, Theodor Hellbrügge, Hansisches Verlagskontor Lübeck, 1985 8. Razvojno neurološki tretman djece sa cerebralnom paralizom – diplomski rad. Zagreb: Visoka zdravstvena škola, 1997. 9. G. Krakar, M. Peklić. Spontano generirani pokreti: „prozor“ za rano prepoznavanje djece s visokim rizikom za razvojne poremećaje. 10. T. Dolenc Veličković. Development and neurodevelopmental treatment (NDT) early detection of infants with abnormal neurological symptoms and early NDT adapted for babies. 11. Klaić. Neurorazvojni tretman prema Bobath konceptu (prilagođeno za studente prema Bly, 1991.) 12. Hadders-Algra M, Mavinkurve-Groothuis AM, Groen SE, Stremmelaar EF, 13. Martijn A, Butcher PR. Quality of general movements and the development of minor neurological dysfunction at toddler and school age. Clin Rehabil. 2004;18:287-99. 14. Hadders-Algra M. General movements: A window for early identification of children at high risk for developmental disorders. J Pediatr. 2004;145 (2 Suppl):S12-8.	

Šifra:	Naziv predmeta: Razvojna neurologija
15. T. Gojmerac. Neurološki pregled malog i starijeg djeteta – blago neuromotorno odstupanje.	

Šifra:		Naziv predmeta: Rani komunikacijski razvoj		
Opći podaci				
Studijski program/modul		Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji		
Godina studija		I. godina	Semestar	I. semestar
Nositelj predmeta		Doc.dr.sc. Maja Cepanec		
Ustanova nositelja		Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Suradnici na predmetu		Doc.dr.sc. Sanja Šimleša		
Preduvjeti upisa predmeta		ne postoje		
Status predmeta		☒ obvezni	☐ izborni	
Okvirni sadržaj predmeta				
Predavanja – tematski blokovi:				
- Rani kognitivni, sociokognitivni, emocionalni i socijalni razvoj te njihova povezanost s komunikacijskim razvojem (3 sata) - Neurobiološke osnove rane komunikacije (1 sat) - Interakcije roditelj-dijete u kontekstu svakodnevnih rutina i čimbenici rizika (2 sata) - Razvojne promjene u ranoj komunikaciji (3 sata) - Međuovisnost izvršnih funkcija, teorije uma i jezičnog razvoja (2 sata)				
Zaključna rasprava i test (1 sat) Vježbe:				
- Opažanje i razlikovanje komunikacijskih ponašanja (4 sata) - Opažanje i interpretacija obilježja socijalne odgovorljivosti i združene pažnje (1 sat) - Opažanje i razlikovanje obilježja ranog kognitivnog, emocionalnog, motoričkog i socijalnog razvoja (2 sata) - Opažanje obilježja jezičnog razumijevanja i rane jezične komunikacije (2 sata) - Analize slučajeva odstupanja u komunikacijskom razvoju (4 sata) - Prikupljanje podataka i izvještavanje o obilježjima rane komunikacije (2 sata).				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Student će moći primijeniti spoznaje o ranom komunikacijskom razvoju za svrhe procjene djetetovih komunikacijskih obilježja te ih uvažiti u planiranju i provođenju intervencije. Nadalje, svoje će razumijevanje ranog komunikacijskog razvoja moći učinkovito rabiti u komunikaciji sa članovima stručnog tima i roditeljima. Na razini programa kojemu predmet pridonosi, kolegij će osposobiti studenta za primjenu stečenih znanja o ranoj komunikaciji u izravnom radu s djecom rane životne dobi s različitim razvojnim rizicima i teškoćama, te za proces senzibiliziranja roditelja za važnost predjezičnih temelja verbalne komunikacije.				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta				
Provjerava se studentov praktični rad, te mu se daju povratne informacije potrebne za usavršavanje vještina bitnih za rad u području rane intervencije. Nastavnik i sadržaj se evaluiraju anonimnom pisanom anketom.				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 12	Sem: 0	Vj.: 15	Ukupno sati: 27

Šifra:		Naziv predmeta: Rani komunikacijski razvoj		
Način polaganja ispita	☐ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☐ kolokvij	☒ samostalni rad
Oblici provođenja nastave				
☒ predavanja	☐ seminari	☒ analiza slučajeva (case studies)	☒ vježbe	
☐ literatura/internet	☐ laboratorij	☒ samostalni zadatak	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
1. Billeaud, F.P. (1998) Communication Disorders in Infants and Toddlers: Assessment and Intervention 2nd ed. Boston : Andover Medical Publishers. 1. poglavlje "Normal child development" 1-7. 2. Ivšac, J. (2003) Rani komunikacijski razvoj. U: M. Ljubešić (ur.) Biti roditelj. Model dijagnostičko-savjetodavnog praćenja ranog dječjeg razvoja i podrške obitelji. Zagreb: DZZOMM, str. 85-95. 3. Kralj, T. (2003) Regulacijski poremećaji u ranom djetinjstvu. U: M. Ljubešić (ur.) Biti roditelj. Model dijagnostičko-savjetodavnog praćenja ranog dječjeg razvoja i podrške obitelji. Zagreb: DZZOMM, str. 29-58. 3. Ljubešić, M., Cepanec, M. (2012). Rana komunikacija: u čemu je tajna? Logopedija, 3(1): 35-45. 4. Ljubešić, M. (2001). Rana komunikacija i njezina uloga u učenju i razvoju djeteta. Dijete i društvo, 3, 261–278.				
Preporučena dopunska literatura				
1. Carpenter, M., Nagell, K., Tomasello, M. (1998). Social cognition and communicative competence from 9 to 15 months of age. Monographs of the Society for Research in Child Development, Serial No 255, 63(4). 2. Clark, E.V., (2003). First Language Acquisition, Cambridge, University Press. 3. Golinkoff, R. et al. (ur) (2000). Becoming a Word Learner. New York: Oxford University Press, Inc. 4. Gopnik, A., Meltzoff, A.N., Kuhl, P.K. (2003) Znanstvenik u kolijevci - Što nam rano učenje kazuje o umu. Zagreb: Educa. 5. Tomasello, M. (1999). The cultural origins of human cognition. London: Harvard University Press.				

Šifra:	Naziv predmeta: Rani interventni programi kod senzoričkih oštećenja		
Opći podaci			
Studijski program/modul	Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji		
Godina studija	I. godina	Semestar	I. semestar
Nositelj predmeta	Izv.prof.dr.sc. Ljubica Pribanić, prof.dr.sc. Tina Runjić		
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Suradnici na predmetu	Prim.dr.sc. Borut Marn, Dr.sc. Ninoslava Kuhn		
Preduvjeti upisa predmeta	Osnovna znanja iz područja oštećenja vida i oštećenja sluha: uzroci oštećenja, stupnjevi, vrijeme nastanka		
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni	
Okvirni sadržaj predmeta			
- oštećenja vida u ranoj dobi (prevalencija, vrste, njihov utjecaj na razvoj djeteta) - poticanje kognitivnog, konceptualnog i jezičnog razvoja djece oštećena vida - poticanje senzomotoričkog razvoja djece oštećenog vida - poticanje vještina orijentacije i kretanja - poticanje socijalnog razvoja djece oštećena vida - poticanje neovisnog samostalnog funkcioniranja - važnost ranog probira novorođenčadi na oštećenje sluha, stupnjevi audiološke obrade i dijagnostički postupci - fenomenologija oštećenja sluha rane dobi – posljedice na kognitivni, emocionalni i socijalni razvoj - poticanje komunikacije roditelja i djece s oštećenjem sluha - kreiranje postupaka poticanja slušanja u nagluhe djece (VT i AV metoda)			
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija			
Nakon odslušanosti sati i polaganja ispita student će moći: - nabrojiti i definirati oštećenja vida u ranoj dobi te opisati specifičnosti ranog razvoja djece s oštećenjem vida - prepoznati i objasniti utjecaj oštećenja vida na rani razvoj djeteta - kreirati i planirati postupke pomoću kojih će poticati pravilan rani razvoj djece s oštećenjem vida - procijeniti kvalitetu i svrhovitost kreiranih postupaka Student će moći: - razumjeti fenomenologiju oštećenja sluha rane dobi - razumjeti važnost ranog probira novorođenčadi na oštećenje sluha - poticati komunikaciju roditelja i djece s oštećenjem sluha - primijeniti načine komunikacije u ranoj intervenciji u djece oštećena sluha - kreirati postupke poticanja slušanja u nagluhe djece (VT i AV metoda)			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta			
Anonimnim anketiranjem evaluirat će se uspješnost nastavnika i suradnika u prezentiranju sadržaja kolegija i njegova primjenjivost u praktičnom radu.			

Šifra:		Naziv predmeta: Rani interventni programi kod senzoričkih oštećenja		
ECTS – bodovi		5		
Broj sati	Pred.: 20	Sem:	Vj.:	Ukupno sati: 20
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	☐ samostalni rad
Oblici provođenja nastave				
☒ predavanja	☐ seminari	☐ analiza slučajeva (case studies)		☐ vježbe
☒ literatura/internet	☐ laboratorij	☐ samostalni zadatak		☒ konzultacije
Obvezna literatura				
- Bigelow, A. (1990) Relationship Between the Development of Language and Thought in Young Blind Children, JVIB, 84, 414-419. - Bradarić Jončić, S. (2000) Manualni oblici komunikacije osoba oštećena sluha. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja. 36, 2, 123-137. - Brambring, M., Troster H.(1992) On the Stability of Stereotyped Behaviors in Blind Infants and Preeschoolers, 86, 2, 105-110. - Dorn, L.(1993) The Mother/Blind Infant Relationship: a Research Programme, British Journal of Visual Impairment, 11, 1, 13-16. - Erin, J.(1986) Frequencies and Types of Questins in the Language of Visually Impaired Children; 80, 4, 670-675. - Herljević, I. (1996) Progovori 1-3. Zagreb: Školska knjiga. - Kekelis, S., Prinz, M. (1996) Blind and Sighted Children with Their Mothers: The Development of Discourse Skills; JVIB, 90,5, 423-436. - Legace-Seguin, D., Coplan, R. (2005) Maternal Emotional Styles and Child Social Adjustment: Assessment, Correlates, Outcomes and Goodnessof Fit in Early Childhood, Social Development, 14, 4, 613-635. - Marn, B. (2005) Probir na oštećenje sluha u novorođenčadi u Hrvatskoj. Paediatrica Croatica, 3. hrvatski simpozij o ranom otkrivanju oštećenja sluha u novorođenčadi i male djece. 49, 2, 1-9. - Parsons, S. (1986) Function of Play in Low Vision Children (Part 1): A review of the Research and Literature, JVIB, 80, 3, 627-784. 11. Pribanić, Lj. (2008) Komunikacijske potrebe djeteta oštećena sluha. Zbornik radova stručnoznanstvenog skupa: Različiti pristupi u ranoj dijagnostici i (re)habilitaciji djece s teškoćama u razvoju, Dnevni centar za rehabilitaciju „Slava Raškaj“ Rijeka. 73-82. - Šmit, M. B. (2001) Glazbom do govora. Zagreb: Naklada Haid. - Troster, H., Brambring, M. (1992) Early Social Emotional Development in Blind Infants, Child Care Health Dev. 18(4):207-27. - Troster, H., Brambring, M., Beelmann, (1991) Prevalence and Situacional Causes of Stereotyped Behaviors in Blind Infants and Preeschoolers, Journal of Abnormal Child Psychology, 19, 5, 569-591.				
Preporučena dopunska literatura				
- Flass, O., Škarić, I. (1992) Rehabilitacija malog gluhog djeteta. Zagreb. - SUVAG. Shaw, R., Trief, E.(2009):Everyday Activities to Promote Visual Efficiency: A Handbook for Working with Young Children with Visual Impairments, AFB Press, New York. - Hoiting, N. i Slobin, D.I. (2002) What a deaf child needs to see: Advantages of a natural sign language over a sign system. U R. Schulmeister i H. Reinitzer (ur.), Progress in sign language research: In honor of Siegmund Prillwitz. Signum. Hamburg. 267–277.				

Šifra:	Naziv predmeta: Rani interventni programi kod senzoričkih oštećenja
4.	Marn, B. i sur. (2008) Rano otkrivanje oštećenja sluha – gdje smo nakon pet godina? Zbornik radova stručno-znanstvenog skupa: Različiti pristupi u ranoj dijagnostici i (re)habilitaciji djece s teškoćama u razvoju, Dnevni centar za rehabilitaciju „Slava Raškaj“ Rijeka. 13-28.
5.	Mayberry, R. (1998) The critical period for language acquisition and the deaf child's language comprehension: A psycholinguistic approach. Bulletin d'Audiophonologie: Annales Scientifiques de L'Université de Franche-Comte 15: 349–358.
6.	Mogford, K. (1993) Oral language acquisition in the prelinguistically deaf. U: Bishop, D. i Mogford, K. (ur). Language development in exceptional circumstances. Lawrence Erlbaum Associates. Hillsdale: N.J. 110-131.
7.	Wilbur, R. B. (2001) Sign language and successful bilingual development of deaf children. Društvena Istraživanja. 56, 1039–1079.

Šifra:	Naziv predmeta: Rani interventni programi u logopediji			
Opći podaci				
Studijski program/modul	Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji			
Godina studija	I.	Semestar	I.	
Nositelj predmeta	Prof. dr.sc. Draženka Blaži			
Ustanova nositelja	Edukacijsko–rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	Dr. sc. Blaženka Brozović; doc.dr.sc. Jasmina Ivšac Pavliša			
Preduvjeti upisa predmeta	teorijski dio predmeta mogu odslušati svi studenti			
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Organski i funkcionalni aspekti vještine hranjenja. Neurorazvojni, genetički i izvanjski rizični čimbenici za nastanak kašnjenja i poremećaja komunikacije, jezika i govora. Obilježja ranih intervencijskih postupaka u jedinicama intenzivne novorođenačke skrbi. Upoznavanje s teorijskom podlogom različitih dijagnostičkih tehnika, postupaka i instrumentarija u ranom prepoznavanju kašnjenja ili poremećaja: Diferencijalno–dijagnostički pristup s obzirom na različite uzroke, tipove i težinu poremećaja (primjerice, kod Down sy., cerebralne paralize, pervarzivnih, jezično–govornih ili poremećaja hranjenja) i vrijednostima procjene. Upoznavanje s terapijskim tehnikama kod pervarzivnih, jezičnih, govornih, orofacijalnih disfunkcija i miofunkcionalnih poremećaja, disfagija. Zakonska legislativa.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Kroz ovaj će kolegij studenti ovladati teorijskim znanjima potrebnim za razlikovanje urednoga i narušenoga ranog dječjeg razvoja u području komunikacije, jezika, govora, vještine hranjenja. Upoznavanje s dijagnostičkim i terapijskim instrumentarijem za procjenu i rad s različitim tipovima poremećaja. Ovladavanje teorijskim znanjima potrebnim za pravilan odabir terapijske metode, kao i poznavanje zakonske legislative.				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta				
Studenti će procjenjivati kvalitetu sadržaja i predavača studentskom anketom, a nastavnik će pratiti studente tijekom studija stvarajući studentski portfolio.				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 12	Sem.: 0	Vj. 6	Ukupno sati:18
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☒ kolokvij	☒ samostalni rad
Oblici provođenja nastave				
☒ predavanja	☐ seminari	☐ analiza slučajeva (case studies)		☒ vježbe
☒ literatura/internet	☐ laboratorij	☒ samostalni zadatak		☒ konzultacije
Obvezna literatura				

Šifra:	Naziv predmeta: Rani interventni programi u logopediji
	1. Odabrana poglavlja i dijelovi: 2. Communication Disorders in Infants and Toddlers: Assessment and Intervention 2nd ed. (1998). Billeaud, F.P. 3. Handbook of Infant Mental Health, 2nd. Ed.. (2000). Zeanah, C.H. 4. Autism Spectrum Disorders. A Transakcional Developmental Perspective. (2000). Whetherby, A.M., Prizant, B.M 5. Language and Communication in Mental Retardation: Development, Processes and Intervention. (1993). 6. Rosenverg, S., Abbeduto, L. 7. Pediatric Dysphagia Resource Guide (Singular Resource Guide Series). (2000). Hall, K.D. 8. Assessment, Evaluation, and Programming System for Infants and Children: Administration Guide (Assessment, Evaluation, and Programming System for Infants and Children). (1992). 9. Paul R., Marans, W.D. (1999). Assessing speech, language and communication. Child and Adolescent Psychiatry Clinics of North America 8(2): 297–322. 10. Kuehn, D.P., Henne, L.J. (2003): Speech evaluation and treatment for patients with cleft palate. AJSLP, 12, 11. 103–109 12. Kenneth, G., Shipley, K.G., McAfee, J.G. (2004). Assessment of language. U: Assessment in Speech– 13. Language Pathology: A Resource Manual, 3E. Thompson Delmar Learning. (str. 228–256)
Preporučena dopunska literatura	
	1. Communication Intervention: Birth to Three (2001). Rossetti, L. M. 2. Social Cognition, Joint Attention, and Communicative Competence from 9 to 15 Months of Age (Monographs of the Society for Research in Child Development) 3. (1998). 4. Joint Attention: Its Origins and Role in Development. (1995.). Moore, C., Dunham, P.J. 5. Early Intervention Services for Infants, Toddlers, and Their Families. (2000). Mulhearn Blasco, P. 6. Augmentative and Alternative Communication: A Handbook of Principles and Practices. (2000). Lloyd, 7. L.L. 8. Early Language Development in Full Term and Premature Infants (1995). Menyuk, P., Liebergot, J.W., Schultz, M.C.

Šifra:	Naziv predmeta: Rani interventni programi za djecu s autizmom i težim razvojnim teškoćama		
Opći podaci			
Studijski program/modul	Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji		
Godina studija	I. godina	Semestar	I. semestar
Nositelj predmeta	Prof.dr.sc. Jasmina Frey Škrinjar		
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Suradnici na predmetu	Doc.dr.sc. Jasmina Stošić		
Preduvjeti upisa predmeta			
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni	
Okvirni sadržaj predmeta			
Specifičnosti razvoja i karakteristike djece s poremećajima iz autističnog spektra. Principi i prioriteti podučavanja djece s poremećajima iz autističnog spektra u okviru ranih interventnih programa. Postupci i testovi za rano otkrivanje i dijagnostiku poremećaja iz autističnog spektra Edukacijsko – rehabilitacijske procjene za kreiranje individualiziranih programa podrške za dijete i obitelj. Specifične metode poučavanja proizašle iz razvojnog i bihevioralnog pristupa intervenciji (PECS, TEACCH, incidentalno podučavanje, podučavanje u prirodnom kontekstu, intervencije za poticanje socijalne komunikacije, strategije pružanja podrške, itd.) Kreiranje plana podrške u suradnji s roditeljima i ostalim stručnjacima u timu. Praćenje, evaluacija i prilagođavanje plana podrške za dijete s poremećajima iz autističnog spektra.			
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija			
Student će moći integrirati znanja o razvojnim obilježjima djece s poremećajima iz autističnog spektra iz različitih izvora, primijeniti i evaluirati neke od znanstveno utemeljenih metode podučavanja osoba s poremećajima iz autističnog spektra te surađivati s obitelji pri provođenju i evaluaciji programa podrške. Nakon položenog ispita iz kolegija student će moći: • Navesti karakteristike socijalne komunikacije, igre, ponašanja, učenja i mišljenja djece s poremećajima iz autističnog spektra • Prepoznati važnost obitelji i svakodnevnih situacija u podučavanju djece s poremećajima iz autističnog spektra • Navesti i uz primjere objasniti specifične načine podučavanja proizašle iz razvojnog i bihevioralnog pristupa intervenciji • Prepoznati znanstveno utemeljene programe i razlikovati ih od onih s isključivo anegdotalnim izvještajima o učinkovitosti · Uočiti razliku između bihevioralnih i razvojnih strategija poučavanja te prepoznati potrebu prilagodba strategija ovisno o pojedinom djetetu i obitelji, a ne o filozofskom polazištu pristupa • Navesti elemente dobrog programa podrške i načine njegove evaluacije • Prepoznati izvore stresa s kojima je suočena obitelj djeteta s poremećajima iz autističnog spektra te navesti načine podrške obitelji			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta			

Šifra:		Naziv predmeta: Rani interventni programi za djecu s autizmom i težim razvojnim teškoćama		
Tijekom nastave pratit će se sudjelovanje studenata u zadacima u okviru vježbi – ispunjavanje zadatka procjenjivat će se analizom pismenih uradaka tijekom vježbi. Usmeni ispit sastojat će se od procjene studentovog savladavanja obrađenog gradiva i sposobnosti povezivanja sa praktičnim situacijama podučavanja i rada s obitelji djece s poremećajem iz autističnog spektra.				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 10	Sem:	Vj.: 15	Ukupno sati: 25
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	☐ samostalni rad
Oblici provođenja nastave				
☒ predavanja	☐ seminari	☒ analiza slučajeva (case studies)	☒ vježbe	
☐ literatura/internet	☐ laboratorij	☐ samostalni zadatak	☐ konzultacije	
Obvezna literatura				
1. Bujas-Petković, Z., Frey Škrinjar, J. (2010). Poremećaji autističnog spektra : Značajke i edukacijskorehabilitacijska podrška. Školska knjiga, Zagreb (odabrana poglavlja) 2. Charman, T., Stone, W. (2008). Social & communication development in autism spectrum disorders – early identification, diagnosis & intervention. The Guilford Press, New York, London (odabrana poglavlja) 3. Reichow, B., Doehring, P., Cicchetti, D.V., Volkmar, F. (2011). Evidence – based practices and treatments for children with autism, Springer (odabrana poglavlja) 4. Stošić, J. (2010). Primijenjena analiza ponašanja i autizam – vodič kroz terminologiju. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 45(2), 69-80				
Preporučena dopunska literatura				
1. Cooper, J.O., Heron, T.E., Heward, W.L. (2007). Applied Behavior Analysis. Pearson. Merrill. (odabrana poglavlja) 2. Sussman, F. (2004) "More than words" A Hanen Centre Publication 3. Sussman, F. (2006) "Talk Ability" A Hanen Centre Publication 4. Greenspan, S.I., Wieder, S.(2006) "Engaging Autism". Da Capo Press, Cambridge				

Šifra:	Naziv predmeta: Alternativni pristupi u radu s djecom		
Opći podaci			
Studijski program/modul	Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji		
Godina studija	I.	Semestar	I.
Nositelj predmeta	Doc.dr.sc. Ana Wagner Jakab		
Ustanova nositelja	Edukacijsko–rehabilitacijski fakultet		
Suradnici na predmetu	Sandra Pokos, prof.		
Preduvjeti upisa predmeta			
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni	
Okvirni sadržaj predmeta			
- osnovne značajke nekoliko alternativnih pristupa u radu s djecom (Montessori, Waldorf, Korak po korak, Integralna metoda, Reggio metoda, Agazzi metoda, Zimmerov situacijski pristup, Program za poticanje socio–emocionalne kompetencije). Osnovne sličnosti i razlike kroz teoriju i posjet predškolskim ustanovama koje koriste različite pristupe. - priprema okoline kroz područja svakodnevnog života, senzoričke, govora i jezika, matematike, prirode ("kozmički odgoj") i umjetnosti - upoznavanje i principi korištenja Montessori materijala kroz područja dječjeg razvoja - prilagođavanje Montessori pristupa u radu s djecom s teškoćama			
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija			
Student će moći nakon odslušanog kolegija i položenog ispita: - Nabrojati informacije o različitim pedagoškim pristupima u radu s djecom predškolske dobi - Opisati osnovne značajke, temelje filozofije i nastanka određenih alternativnih pristupa u radu s djecom (Montessori, Waldorf, Korak po korak, Integralna metoda, Reggio metoda, Agazzi metoda, Zimmerov situacijski pristup, Program za poticanje socio-emocionalne kompetencije etc.) - Planirati edukacijski zadatak odnosno postaviti cilj, izabrati materijal, izabrati način primjene materijala u radu s djecom a u skladu sa značajkama određenog pristupa - Kreirati vježbu/materijal za edukacijski zadatak u radu s djecom - Prilagoditi vježbu /materijala u skladu s potrebama klijenta - Argumentirati izbor samostalnog rada pri čemu će do izražaja doći teoretsko i praktičko znanje, kao i poznavanje potreba i načina učenja klijenata			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta			
Studenti će procijeniti uspješnost izvedbe predmeta kroz usmeno i pismeno anketiranje. Razina postignuća studenata pratiti će se kroz njihovo aktivno sudjelovanje na nastavi, vježbama i konzultacijama kao i kroz kvalitetu završnog praktičnog rada. Završni ispit održati će se grupno prilikom čega će svaki student prezentirati svoj praktični rad ostalim studentima u grupi te će odgovarati na pitanja i komentare i podijeliti iskustva i mišljenja sa studentima, nositeljem kolegija i suradnikom na kolegiju što će predstavljati usmeni ispit. Kroz diskusiju o svojem radu student će pokazati znanje koje je usvojio na ovom kolegiju a sama atmosfera će biti motivirajuća i edukativna za cijelu grupu kao i nastavnika.			

Šifra:		Naziv predmeta: Alternativni pristupi u radu s djecom		
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 10	Sem.: 0	Vj.: 15	Ukupno sati: 25
Način polaganja ispita	☐ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	☒ samostalni rad
Oblici provođenja nastave				
☒ predavanja	☐ seminari	☐ analiza slučajeva (case studies)		☒ vježbe
☒ literatura/internet	☐ laboratorij	☒ samostalni zadatak		☒ konzultacije
Obvezna literatura				
- Seitz, M., Hallwachs, U. (1996.): Montessori ili Waldorf?, Educa, Zagreb (189-215). - Zapisi o metodi Agazzi (1997.)- priredio DV Zraka sunca, Križevci - Bašić, J., Koller-Trbović, N., Žižak, A.(2005.): Integralna metoda u radu s predškolskom djecom i njihovim roditeljima, Alineja, Zagreb. - Slunjski, E. (2001.) : Integrirani predškolski kurikulum-rad djece na projektima, Mali profesor, Zagreb - Rothschild,J.,Daniels,E.,R. (1999.): Bogatstvo materijala kao izvor dječje spoznaje, Udruga roditelja Korak po korak, Biblioteka korak po korak, Zagreb				
Preporučena dopunska literatura				
Lane, M.(2008.); Autism a Montessori Approach (Program Tracking Manual and Curriculum Guide For Children with Autism and other Communication disorders) ,Sheridan College Montessori Early Childhood Teacher Education.				

Šifra:	Naziv predmeta: Razvojna neurobiologija moždane kore			
Opći podaci				
Studijski program/modul	Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji			
Godina studija	I. godina	Semestar	I. semestar	
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Miloš Judaš			
Ustanova nositelja	Hrvatski institut za istraživanje mozga, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu			
Suradnici na predmetu	Doc.dr.sc. Maja Cepanec			
Preduvjeti upisa predmeta	ne postoje			
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
- Arhitektonske mape moždane kore u odraslom ljudskom mozgu i razvitak kortikalnih polja specifičnih za ljudski mozak - Histogeneza moždane kore, prolazne fetalne zone i hipoteza radijalne jedinice - Razvitak talamokortikalnog sustava i ekstratalamičkih aferentnih sustava moždane kore - Razvitak projekcijskih eferentnih sustava moždane kore i kortikokortikalnih neuronskih veza - Genetski i epigenetski mehanizmi arealne specifikacije te razvitka laminarnog i modularnog ustrojstva moždane kore - Razvojni poremećaji moždane kore - Metode in vivo praćenja razvitka moždane kore				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Kolegij pruža temeljne suvremene spoznaje o razvitku građe moždane kore i njezine razdiobe u funkcionalna kortikalna polja. Studenti će upoznati kortikalnu mapu u odraslom ljudskom mozgu, strukturno–funkcionalnu podlogu konstrukcije takve mape, osnovna pitanja razvojne neurobiologije moždane kore, kao i suvremene spoznaje o razvitku kortikalnih funkcija. Na razini programa kojemu predmet pridonosi, student će znati: Integrirati znanja o neurobiološkim i bihevioralnim razvojnim obilježjima · Kritički promišljati o učincima i ograničenjima rane intervencije u odnosu na neurobiološka obilježja djeteta				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta				
Putem pisanog testa i referata se provjerava koliko je student ovladao sadržajem kolegija. Jednako tako, provodi se i pisana evaluacija kolegija.				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 10	Sem: 0	Vj.: 0	Ukupno sati: 10
Način polaganja ispita	☐ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☐ kolokvij	☒ samostalni rad
Oblici provođenja nastave				
☒ predavanja	☒ seminari	☐ analiza slučajeva (case studies)		☐ vježbe

Šifra:		Naziv predmeta: Razvojna neurobiologija moždane kore	
☒ literatura/internet	☐ laboratorij	☐ samostalni zadatak	☐ konzultacije
Obvezna literatura			
1. Judaš M, Kostović I (1997) Temelji neuroznanosti (prvih pet poglavlja). Zagreb: MD. 2. Kostović I, Judaš M (1994) Prenatal and perinatal development of the human cerebral cortex. U: Kurjak A, Chervenak FA (ur.) Fetus as a Patient. Casterton, UK: The Parthenon Publishing Group, str. 35–55. 3. Kostović I, Judaš M (1995) Prenatal development of the cerebral cortex. U: Chervenak FA, Kurjak A, Comstock CH (ur) Ultrasound and the Fetal Brain. New York: The Parthenon Publishing Group, str. 1–26.			
Preporučena dopunska literatura			
1. Kostović I, Judaš M, Petanjek Z, Šimić G (1995) Ontogenesis of goal-directed behavior: anatomo-functional considerations. Int J Psychophysiol 19:85–102. 2. Kostović I, Rakic P (1990) Developmental history of the transient subplate zone in the visual and somatosensory cortex of the macaque monkey and human brain. J Comp Neurol 297:441–470. 3. Rakic P (1995) A small step for the cell, a giant leap for mankind: a hypothesis of neocortical expansion during evolution. Trends Neurosci 18(9):383–397.			

Šifra:	Naziv predmeta: Od probira do dijagnoze u djece s razvojnim odstupanjima		
Opći podaci			
Studijski program/modul	Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji		
Godina studija	I. godina	Semestar	I. semestar
Nositelj predmeta	Doc.dr.sc. Maja Cepanec		
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Suradnici na predmetu	Dr.sc. Sanja Šimleša, prof. psihologije		
Preduvjeti upisa predmeta	ne postoje		
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni	
Okvirni sadržaj predmeta			
Predavanja:			
1. Probir djece na razvojne teškoće i tko ga provodi? (1 sat)			
2. Probirne ljestvice (1 sat)			
3. Razvojna procjena – tko, kada i kako? (1 sat)			
4. Utvrđivanje i interpretacija razvojnog profila djeteta (1 sat)			
Vježbe:			
5. Planiranje probira – kada, kako? (1 sat)			
6. Analiza čestica probirnih ljestvica (2 sata)			
7. Analiza i implikacije rezultata probira (1 sat)			
8. Kompetencije stručnjaka i etička načela u postupku procjene (1 sat)			
9. Analiza mjernih instrumenata (3 sata)			
10. Saopćavanje rezultata razvojne procjene (2 sata)			
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija			
Student dobiva znanja i vještine iz sljedećih područja:			
• Razlikovanje različitih stupnjeva u postupku procjene djece (od probira do dijagnoze)			
• Strukturirano opažanja djeteta u ispitnoj situaciji			
• Razlikovanje razvojnih domena i kompetencija za pojedina razvojna područja			
• Razumijevanje složenosti razvojne procjene i posljedica koje ona nosi (za dijete, obitelj i društvo) Na razini programa kojemu predmet pridonosi, student će znati:			
• Integrirati znanja iz različitih izvora			
• Evaluirati proces probira i donijeti odluku o potrebi razvojne procjene djeteta			
• Kritički prosuditi zaključak razvojne procjene i povezati ga s planiranjem intervencije			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta			
Praćenje omogućavaju individualne on-line konzultacije, grupne konzultacije, te pisana evaluacija kolegija i nastavnika.			
ECTS – bodovi		2	
Broj sati	Pred.: 4	Sem: 0	Vj.: 10
		Ukupno sati: 14	

Šifra:		Naziv predmeta: Od probira do dijagnoze u djece s razvojnim odstupanjima		
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	☒ samostalni rad
Oblici provođenja nastave				
☒ predavanja	☐ seminari	☒ analiza slučajeva (case studies)	☒ vježbe	
☒ literatura/internet	☐ laboratorij	☒ samostalni zadatak	☒ konzultacije	
Obvezna literature				
1. Bishop, S.L., Luyster, R., Richler, J., Lord, C. (2008) Diagnostic assessment. U: K. Chawarska, A. Klin, F.R. Volkmar (ur.) Autism spectrum disorders in infants and toddlers: Diagnosis, assessment, and treatment. New York: The Guilford Press, 23-49. 2. Chawarska, K., Bearss, K. (2008) Assessment of cognitive and adaptive skills. U: K. Chawarska, A. Klin, F.R. 3. Volkmar (ur.) Autism spectrum disorders in infants and toddlers: Diagnosis, assessment, and treatment. New York: The Guilford Press, 50-76. 4. Eurlaid working party (1999) Assessment within the context of early intervention to children at risk and with disorders and to their families. Dostupno na: http://www.eurlaid.net/DOWNLOAD%20OBJECTS/aei_assessment_uk.pdf 5. Rydz, D., Sheveil, M.I., Majnemer, O.T., Oskoui, M. (2005) Developmental screening. Journal of Child Neurology, 20, 4-21.				
Preporučena dopunska literatura				
1. Crais, E.R., (2011) Testing and beyond: strategies and tools for evaluating and assessing infants and toddlers. Language, Speech and Hearing Services in Schools, 42, 341-364. 2. Macy, M. (2012) The evidence behind developmental screening instruments. Infants & Young Children, 25(1), 19-61.				

Šifra:	Naziv predmeta: Rani razvojni integracijski programi za djecu s neurorizikom		
Opći podaci			
Studijski modul	Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji		
Godina studija	I. godina	Semestar	I. semestar
Nositelj predmeta	Izv.prof.dr.sc. Ines Joković Oreb		
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Suradnici na predmetu	Dr.sc. Snježana Gverić Ahmetašević		
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni	
Okvirni sadržaj predmeta			
• Zdravo novorođenče ; ugroženo novorođenče; • Neurorizičnost (simptomi neurorizičnosti; prepoznavanje i praćenje) • Prematuritet i neuromotorički ishod • Neurofiziološki temelji rane razvojne rehabilitacije (fenomen plasticiteta) • Rana detekcija i dijagnostičke metode u dojenačkoj dobi • Dijagnostičke metode za procjenu psihomotoričkog razvoja djeteta u 2 i 3 godini • Rane intervencije kod novorođenčadi rođene s čimbenicima rizika • Habilitacijski koncepti: refleksna inhibicija (Bobath) , refleksna lokomocija (Vojta) • Komponente neurorazvojnog tretmana – NDT (priprava, facilitacija, inhibicija, pozicioniranje, postupci kod prenošenja) • Komponente senzoričke integracije/ SI (J. Ayres) • Komponente hranjenja/Stimulacije orofacijalne muskulature • Bazalna stimulacija (baby masaža-Frolih) • Funkcionalno učenje • Rane intervencije u obitelji			
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija			
osposobljavanje studenata:			
• za strukturiranje re/habilitacijskih programa temeljenih na poznavanju transdisciplinarnog pristupa za ranu intervenciju,; • primjenu osnovnih elemenata neurorazvojnog tretmana i programa senzoričke i ntegracije na način primjeren potrebama neurorizičnog djeteta			
ECTS – bodovi	2		
Broj sati	Pred.: 4	Sem.: 5	Vj.:0 Ukupno sati: 9
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☐ kolokvij ☐ samostalni rad
Oblici provođenja nastave			
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ analiza slučajeva (case studies)	☒ multimedija/demonstracije
☒ literatura/internet	☒ laboratorij	☒ samostalni zadatak	☒ konzultacije
Obvezna literatura			

Šifra:	Naziv predmeta: Rani razvojni integracijski programi za djecu s neurorizikom
	1. Coling,M.A.(1999): Devolving Integrated Programs. Therapy Skills Builders,1- 138. 2. Finnie,R.N. (1998): Handling the young Cerebral Palsied Child at Home, London, 6-45. 3. Geswend, G.(1998): Neurofiziološki temelji razvojne rehabilitacije. Akademija za razvojnu rehabilitaciju. Zagreb, 1-27. 4. Helbrugge, T.(1992): Koncept socijalno pedijatrijske razvojne rehabilitacije Defektologija, vol.28.,br.1i2., 189-197.
	1. Joković-Turalija, I.(2000): Rana stimulacija razvoja djeteta s cerebralnom paralizom, u: Kvaliteta življenja osoba s cerebralnom paralizom, 26-30. 2. Joković-Turalija, I.i sur.(2002): Rana stimulacija djeteta s cerebralnom paralizom terapijski koncept,u: Znanjem do izjednačavanja mogućnosti osoba s invaliditetom. 26-33. 3. Joković-Turalija i sur.(2002): Neki aspekti rane dijagnostike i terapije djece s cerebralnom paralizom. Revija za rehabilitacijska istraživanja. Zagreb,vol.38.br.1.121-126. 4. Joković-Turalija, I. (2003.): Utjecaj neurorazvojnog tretmana i senzoričke integracije na dijete s oštećenjem živčanog sustava. Revija za rehabilitacijska istraživanja, vol.39.br.2. 203-209. 5. Ljubešić, M. (2004): Suvremeni concept rane intervencije za neurorizičnu djecu, Gynaecol Perinatal,13. 2., 57-60. 6. Mejaški-Bošnjak, V. i sur. (2004): Hipoksično-ishemično oštećenje mozga u u nedonoščadi,Gynaecol Perinatal, 13. 2.,41-45. 7. Polak-Babić, J. (2001): Peri-intraventrikularno krvarenje kod nedonoščadi, Ultrazvuk u dijagnostici ranog oštećenja mozga. Zbornik Akademije za razvojnu rehabilitaciju, Zagreb 8. Švaljug, D.(2004): Prematuritet i neuromotorički ishod. Diplomski rad. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet.Sveučilišta u Zagrebu. 1-41.
Preporučena literatura	
	1. Doman, G.(1994): What to do About your brain- Injured Child. New York 2. S. Kronawitz, C. (2003): Activities for kids with senzory dysfunction. The Barkley publishing group, 3. Harris, R.S. (2000): The Effectiveness of Early Interventionfor Childrenwith Cerebral Palsy and Related Motor Disabilities: The Effectiveness of Early Interventions; University of Washington. 4. Ayres J.(2002): Dijete i senzomotorička integracija. Naklada slap, Zagreb 5. Štefanec, M.(2002): Bazalna stimulacija djeteta s oštećenjem središnjeg živčanog sustava. Diplomski rad. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Šifra:		Naziv predmeta: Potpomognuta komunikacija u ranoj intervenciji		
Opći podaci				
Studijski program/modul		Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji		
Godina studija	I. godina	Semestar	I. semestar	
Nositelj predmeta	Doc.dr.sc. Jasmina Ivšac Pavliša			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	-			
Preduvjeti upisa predmeta	-			
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Teorijska osnova razvoja komunikacije i jezika (jezične sastavnice) Opća obilježja ranoga poticanja (npr; kontinuiranost, struktura, sustavnost i sl.) Obilježja strukturiranog poticanja razrađena prema fazama koje odgovaraju različitim fazama razvoja komunikacije i jezika: uporaba oblika potpomognute komunikacije, poticanje protokonverzacije, poticanje razumijevanja jezika i poticanje pojave prvih riječi. Ugradnja novih aktivnosti u svakodnevnu obiteljsku rutinu Uključivanje obitelji u svakodnevno poticanje komunikacije i jezičnoga razvoja.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Prepoznavanje individualnih potreba djeteta s razvojnim odstupanjima i teškoćama Sposobnost podešavanja načina poticanja određenom djetetu Osmišljavanje razvojno primjerenih načina poticanja i uporaba različitih metoda (npr; vizualna podrška kao oblik potpomognute komunikacije) Uključivanje obitelji u proces poticanja i savjetovanje obitelji				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta				
Rad studenta se vrednuje u svim segmentima izvođenja nastave: prisustvo na nastavi (motiviranost, uključenost) – 3 boda, seminarski rad – 3 boda, usmeni ispit – 4 boda				
ECTS – bodovi		2		
Broj sati	Pred.: 3	Sem: 3	Vj.: 2	Ukupno sati: 8
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	☒ samostalni rad
Oblici provođenja nastave				
☒ predavanja	☐ seminari	☐ analiza slučajeva (case studies)		☒ vježbe
☐ literatura/internet	☐ laboratorij	☒ samostalni zadatak		☒ konzultacije
Obvezna literatura				

Šifra:	Naziv predmeta: Potpomognuta komunikacija u ranoj intervenciji
1. Johansson, I. (1994.) Language Development in Children With Special Needs. Jessica Kingsley Publishers London and Philadelphia. 2. Warren, S.F., Bredein-Oja S.L., Escalante, M.F., Finestack, L., Fey M. E., Brady, N.C. Responsivity Education/Prelinguistic Milieu Teaching. U: McCauley, R.J., Fey, M.E. (ur.) Treatment of Language Disorders in Children: Brookes Publishing, str. 47- 75. 3. Ronski, M.A., Sevcik, R.A., Cheslock, M., Barton, B. The System for Augmenting Language: AAC and Emerging Language Intervention U: McCauley, R.J., Fey, M.E. (ur.) Treatment of Language Disorders in Children Brookes Publishing. 4. Girolametto, L., Weitzman, E. It Takes Two to Talk - The Hanen Program for Parents: Early Language Intervention through Caregiver Training. U: McCauley, R.J., Fey, M.E. (ur.) Treatment of Language Disorders in Children: Brookes Publishing, str. 77-105.	
Preporučena dopunska literatura	
1. Wetherby, A.M., Warren, S.F., Reichle, J. (1998.) Transitions in Prelinguistic Communication. Paul H. Brookes Publishing Co.	

Šifra:		Naziv predmeta: Evaluacija intervjenskih ishoda		
Opći podaci				
Studijski program/modul		Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji		
Godina studija	I. godina	Semestar	II. semestar	
Nositelj predmeta	Doc.dr.sc. Martina Lotar Rihtarić			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu				
Preduvjeti upisa predmeta	Odslušani „metodološki“ predmeti			
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Definicija i logika evaluacije intervencija. Pristupi evaluaciji. Evaluacija intervjenskih programa Evaluacija ishoda. Procesna evaluacija. Evaluacija kao intervencija. Proces i sadržaj planiranja evaluacije jedne specifične intervencije Analiza i predstavljanje rezultata evaluacije Utjecaj rezultata evaluacije intervjenskih ishoda na kvalitetu buduće prakse				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Nakon odslušanog kolegija studenti će moći: • Opisati ključna obilježja četiri modela evaluacije • Navesti bar tri ključna obilježja evaluacije ishoda, procesne evaluacije i evaluacije kao intervencije • Argumentirati kako se usklađuje vrsta evaluacije s vrstom intervencije • Argumentirati važnost evaluacije za izgradnju standarda dobre prakse • Započeti proces samostalnog planiranja evaluacije jedne specifične intervencije • Lakše dolaziti do vanjskih izvora pomoći u procesu planiranja i provedbe evaluacije intervencija • Započeti proces stalnog rada na podizanju kompetencija potrebnih za provedbu evaluacije intervjenskih ishoda				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta				
Studentska evaluacija nastavnog procesa, studentska procjena stečenog znanja i vještina te prepoznavanje vlastitih snaga i kompetencija kao i vanjskih izvora za daljnje usavršavanje i osnaživanje na planu evaluacije intervjenskih ishoda.				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 5	Sem: 10	Vj.: 0	Ukupno sati: 15
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	☒ samostalni rad
Oblici provođenja nastave				

Šifra:		Naziv predmeta: Evaluacija intervencijskih ishoda	
☒ predavanja	☐ seminari	☐ analiza slučajeva (case studies)	☒ vježbe
☐ literatura/internet	☐ laboratorij	☒ samostalni zadatak	☒ konzultacije
Obvezna literatura			
1. Bagić, A., Gerasimovska-Kitanovska, B., Milenković, N., Stanković, N., Stubbs, P., Škrabalo, M. i Vesić, A. (2002). S evaluacijom na ti: Evaluacijski priručnik za civilne inicijative. Sarajevo: Quaker Peace and Social Witness. 3. Hauser-Cram, P., Ericson Warfield, M., Upshur, CC and Weisner, T. (2000). An expended view of program evaluation in early childhood interventio. U: Shonkoff, J.P and Meisels, S.J. (Eds.): Handbook of early childhood intervention. Second edition. Cambridge, UK: University of Cambridge, 487-509 4. Kulenović, A. (1996). Evaluacija psihosocijalnih intervencija. U: Pregrad, J. (ur): Stres, trauma, oporavak. Zagreb: Društvo za psihološku pomoć, str. 269-291. 5. Rossi, P.H., Lipsey, M.W. I Freeman, H.E. (2004). Evaluation: A Systematic Approach (7th edition). Thousand Oaks: Sage.			
Poručena dopunska literatura			
1. Making a difference in the lifes of infants and toddlers and their families: The impact of Early Head Start (2002). U.S. Department of Healts and Human Services. 2. Reddihough, D.SD., King, J., Coleman,G. and Catonese, T. (1998). Efficacy of programmes based on conductive education for young children with cerebral polsy. Developmental Medicine and Child Neurology, 40, 763-770. 3. -Royse, D., Thyer, B.A., & Padgett, D.K. (2010). Program evaluation: An Introduction (5th edition). Wadsworth: Cengage Learning			
SPECIJALISTIČKI RADOVI:			
1. Gordana Roguljić (2010). ZADOVOLJSTVO RODITELJA USLUGAMA RANE INTERVENCIJE U POLIKLINICI ZA REHABILITACIJU OSOBA SA SMETNJAMA U RAZVOJU – SPLIT, 2. Ivana Šalković (2012). STANDARDI KVALITETE USLUGA RANE INTERVENCIJE U DJETINJSTVU I NJIHOVA DOSTUPNOST U SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U REPUBLICI HRVATSKOJ. Nives Mamić (2012). SAMOPROCJENA KOMPETENCIJA I EDUKAICJSKE POTREBE ODGOJITELJA U INKLUZIVNOM DJEČJEM VRTIĆU. 3. Asja Podrug (2012). UTJECAJ CAP PROGRAMA NA SAMOPOUZDANJE I SOCIJALNE VJEŠTINE DJECE PREDŠKOLSKO DOBI.			

Šifra:	Naziv predmeta: Komunikacija s obiteljima		
Opći podaci			
Studijski program/modul	Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji		
Godina studija	I.	Semestar	II.
Nositeljica predmeta	Izv.prof.dr.sc. Martina Ferić		
Ustanova nositelja	Edukacijsko–rehabilitacijski fakultet		
Suradnice na predmetu	prof. dr.sc. Marta Ljubešić; doc.dr.sc. Ana Wagner Jakab		
Preduvjeti upisa predmeta			
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni	
Okvirni sadržaj predmeta			
Teme predmeta jesu:			
• Pristupi obitelji • Rizični i zaštitni čimbenici u obitelji • Model obiteljskog prilagođavanja • Roditeljstvo djetetu s posebnim potrebama i tipični interakcijski obrasci • Procesi prihvatanja drugačijeg djeteta ili drugačijeg razvojnog obrasca • Kako saopćavati dijagnozu i razgovarati u drugim osjetljivim trenucima • Koncept otpornosti na obiteljski stres, prilagođavanje i privikavanje • Model ranog razvoja i rizičnih čimbenika • Teorija obiteljskih okolnosti • Učinkovita komunikacija u obitelji • Model rada s braćom i sestrama djece s teškoćama u razvoju • Osnajivanje roditelja djece s teškoćama u razvoju • Pristup intervencijama usmjerenih na obitelj, komponente i programi podrške za obitelj			
Kompetencije / znanja i vještine koje predmet razvija			
Nakon što polože ovaj kolegij studenti će:			
• razumjeti teorijske koncepte/modele koji se bave obiteljskim sustavom u situacijama obiteljskog stresa • poznavati rizične i zaštitne čimbenike u obiteljskom okruženju i ovladati komunikacijskim i terapijskim vještinama kojima će moći utjecati na njih • znati razviti i analizirati programe namijenjene obiteljima • posjedovati vještine učinkovitog komuniciranja • posjedovati vještine za savjetovanje obitelji osoba s posebnim potrebama • ovladati tehnikama podrške obitelji za samozastupanje i prepoznavanje potrebe za psihoterapijskom pomoći • upoznati model rada s braćom i sestrama osoba s posebnim potrebama • moći predlagati programe namijenjene razvijanju roditeljskih vještina			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta			
• studentska evaluacija na kraju izvođenja kolegija (posebno za predavanja, posebno za tri tipa vježbi) • studentska procjena dobiti od kolegija • procjena samostalnih radova studenata • uspješnost polaganja ispita			

Šifra:		Naziv predmeta: Komunikacija s obiteljima		
ECTS – bodovi		10		
Broj sati	Pred.: 20	Sem.: 8	Vj.: 20	Ukupno sati: 48
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☒ kolokvij	☒ samostalni rad
Oblici provođenja nastave				
☒ predavanja	☒ seminari	☒ analiza slučajeva (case studies)		☒ vježbe
☒ literatura/internet	☒ laboratorij	☒ samostalni zadatak		☒ konzultacije
Obvezna literature				
1. Bašić, J., Ferić, M. (2000): Rizici u komunikaciji obitelji adolescenata. Zbornika radova savjetovanja Položaj adolescenta u obitelji, Ministarstvo rada i socijalne skrbi, Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, Zagreb, 81-97 2. Ferić, M. (2002): Obitelj kao čimbenik rizika i zaštite za razvoj poremećaja u ponašanju djece i mladih. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 38,1,13-24. 3. Ferić, M. (2002): Komunikacija u obitelji kao čimbenik zaštite i rizika za razvoj poremećaja u ponašanju adolescenata. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Magistarski rad. (str.11-69) 4. Ferić, M. (2002): Intervencije usmjerene obiteljima - pregled programa. Kriminologija i socijalna integracija. 10,1-2, 1-13. 5. Ferić, M. (2006): Obitelj u prevenciji poremećaja u ponašanju djece i mladih: Istarska županija - zajednica usmjerena na obitelj . Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u zagrebu. Doktorska disertacija. (str. 40-48, 61-68) 6. Ferić, M., Žižak, A. (2004): Komunikacija u obitelji - percepcija djece i mladih. Hrvatska revija z rehabilitacijska istraživanja,40,1, 25-38 Grubić, M., Ljubešić, M., Filipović-Grčić, B. (ur.) (2013): Kako reći neželjenu vijest. Zagreb: Medicinska naklada. 7. Ljubešić,M. (2012): Sporočanje razvojnih dosežkov in drugi kočljivi pogovori. (U): Komunikacija med starši in strokovnjaki Ljubljana: Pedagoška fakulteta v Ljubljani, 32-45. 8. McCubbin, H. I., McCubbin, M. A., Thompson, A. I., Han, S., Allen, C.T. (1997): Families Under Stress: What Makes Them Resilient. 1997 American Association on Family and Consumer 9. Sciences Commemorative Lecture, Washington, DCMcDonald, L., Kysela, G., Drummond, J., Alexandre, J., Enns, R., Chambers, J. (1999): Individual Family Planning Using Family Adaptation Model. Internet verzija. 10. Wagner Jakab, A. (2007) :Samopoimanje i obiteljska klima braće i sestra djece s posebnim potrebama. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Doktorska disertacija 11. Wagner Jakab, A., Cvitković, D., Hojanić, R., (2006): Neke značajke odnosa sestara/braće i osoba s posebnim potrebama, Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 42,1, 77-87.				
Preporučena dopunska literature				
1. Bašić, J. (1995): Obitelj, rano otkrivanje i preveniranje poremećaja u ponašanju djece i mladeži. Društvena istraživanja, 4, 4–5, 563– 574. 2. Bezuk, J., Morović, J., Galešev, V. (1995.):" Evaluacija programa" Grupni rad s roditeljima" na osnovi procjena adaptivnog ponašanja i spremnosti za učenje učenika usporenog kognitivnog razvoja U: Pedagoško obrazovanje roditelja,Zbornik radova,Pedagoški fakultet u Rijeci,Rijeka. 3. Bornstein, M.H. (2002)(ur). Handbook of parenting: Practical issues in parenting. Mahwah,NJ: Lawrence. 4. Ferić, M. (2002): Obitelj kao čimbenik rizika i zaštite za razvoj poremećaja u ponašanju djece i mladih. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 38,1,13–24.				

Šifra:	Naziv predmeta: Komunikacija s obiteljima
5. Ferić, M. (2002): Intervencije usmjerene obiteljima – pregled programa. <i>Kriminologija i socijalna integracija</i>. 10,1–2, 1–13. 6. Ferić, M. (2003): "Partnerstvo" programa usmjerenih obitelji i zajednice" (u) Bašić, J. Janković, J. (ur.) <i>Lokalna zajednica – Izvorište nacionalne strategije prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih</i>, Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih, 74–83. 7. Glantz, M. D., Sloboda, Z. (1999): Analysis and Re–conceptualization of Resilience. (in) Glantz, M. D., Johnson, J. L. (eds.): <i>Resilience and Development: Positive Life Adaptations</i>. Kluwer Academi/Plenum Publishers, NY. 8. Glasser, W. (2000): Teorije izbora: Nova psihologija osobne slobode. Alinea, Zagreb. Glasser, W. (2001): <i>Realitetna terapija u primijeni</i>. Alinea, Zagreb. 9. Igrić, Lj.(1999): Uloga obitelji u skrbi za djecu i mladež s teškoćama u razvoju; U:Obitelj u suvremenom društvu, Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži,Zbornik radova, Zagreb,155–160 10. Igrić, Lj.(ur.) (2004.): <i>Moje dijete u školi</i>, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i Hrvatska udruga za stručnu pomoć djeci s posebnim potrebama "IDEM",Zagreb. Jull, J. (1995): <i>Razgovori s obiteljima: perspektive i procesi</i>. Alinea, Zagreb. 11. Vorkapić–Jugovac, G., Bašić, J. (ur.) (2004): <i>Afirmacija uspješnog roditeljstva</i>. Zdravi grad Poreč, Poreč. 12. Meyer,D.,J, Vadasy,P.,F. (2000.): <i>Sibshops–workshops for Siblings of Children with Special Needs</i>, Paul H. Brookes Publishing Co.,Baltimore, USA. (http://www.seattlechildrens.org/sibsupp/aboutsiblingssupportproject.htm) 13. Peterson, R. (1999): <i>Families First – Keys to Successful Family Functioning: Communication</i>. Virginia State University. Virginia Cooperative Extension, 350–092. 14. Wagner Jakab, A., Torbica, N., (2004.): <i>Sibshop–što se tu prodaje?</i>, S vama, polugodišnjak Hrvatske udruge za stručnu pomoć djeci s posebnim potrebama, br.1, 25–28 15. Wubbolding, R.E. (1998): <i>Primjena realitetne terapije</i>. Alinea, Zagreb. 16. Zeanah, C.H. (2000)(ur) <i>Handbook of infant mental health</i>. NewYork: Guilford	

Šifra:		Naziv predmeta: Odabrani inozemni programi		
Opći podaci				
Studijski program/modul		Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji		
Godina studija	I.	Semestar	II.	
Nositelj predmeta	Prof. dr.sc. Lelia Kiš-Glavaš			
Ustanova nositelja	Edukacijsko–rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	Helen Norris, voditeljica specijalističke predškolske službe za podršku i glavna odgojiteljica-rehabilitator u Phoenix centru u Londonu, UK			
Preduvjeti upisa predmeta	Odslušani kolegiji iz prethodnog semestra			
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Programi rane podrške: • koncepti i dokumenti - provedba i evaluacija • Izvedba rane podrške u Phoenix centru ,UK, za djecu od rođenja do 5 godina i njihove obitelji: • rad s roditeljima dojenčadi i male djece s dodatnim potrebama i poremećajima • prikaz različitih programa, njihove izvedbe i praktičnih iskustava • rad u maloj skupini u centru • timski pristup • Zašto je potreban „keyworker“, kako je organiziran njegov rad • Portage služba • Osobna putovnica • Down Syndrom u ranoj dobi • Praktične strategije rada na području autizma Inkluzija				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Studenti će upoznati različite aspekte praktične realizacije programa u jednom britanskom (re)habilitacijskom centru koji je dio britanskog nacionalnog programa rane podrške za djecu s rizicima na razvojni ishod ili prirođenim razvojnim teškoćama, a izvodi se pod motom „Pomozimo svakom djetetu da uspije“. Upoznavanje primjera dobre prakse i mogućnost rasprave o pretpostavkama i uvjetima za njenu provedbu osposobit će studente za jasnije prepoznavanje načina kako se dostižu ciljevi rane intervencije. Praktična demonstracija omogućit će prikupljanje novih ideja za rad s malom djecom, a samostalni zadatak studenata rezultirat će idejama i raspravom o mogućnostima primjene novih ideja u hrvatskoj praksi. Ishodi učenja će biti stečene kompetencije za realniju i kvalitetniju organizaciju ranih programa u vlastitoj sredini.				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta				
Studenti će izvršiti evaluaciju primjenjivosti sadržaja, načina njegove prezentacije i procjenu uspješnosti nastavnika i suradnika, kao i samoevaluaciju osobnog angažmana u usvajanju prezentiranog teorijskog i praktičnog sadržaja.				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 5	Sem.: 0	Vj.: 14	Ukupno sati: 19

Šifra:		Naziv predmeta: Odabrani inozemni programi		
Način polaganja ispita	☐ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☐ kolokvij	☐ samostalni rad
Oblici provođenja nastave				
☒ predavanja	☐ seminari	☒ analiza slučajeva (case studies)	☒ vježbe	
☒ literatura/internet	☐ laboratorij	☒ samostalni zadatak	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
1. Together from the Start – Practical guidance for professionals working with disabled children (birth to third birthday) and their families, 2003., Department of Education and Skills guidance - dfes@prolog.uc.com ; Department of Helth guidance - doh@prolog.uk.com 2. Didsabled Children and Young People and those with Complex Health Needs, 2004., Department of Education and Skills guidance - dfes@prolog.uc.com ; Department of Helth guidance - doh@prolog.uk.com				
Preporučena dopunska literatura				
1. www.earlysupport.org.uk 2. www.bromley.gov.uk				

Šifra:	Naziv predmeta: Vođeni praktikum iz gluhošljeпоće			
Opći podaci				
Studijski program/modul	Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji			
Godina studija	I.	Semestar	II.	
Nositelj predmeta	Izv.prof.dr.sc. Ljubica Pribanić			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	Prof.dr.sc. Isabel Amaral			
Preduvjeti upisa predmeta				
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Senzorna deprivacija i načini smanjivanja njezinog djelovanja na razvoj. Procjena komunikacijskih sposobnosti djece s gluhošljeпоćom. Tipovi komunikacije u djece s urođenom gluhošljeпоćom. Reaktivna okolina. Procesi uspješne i učinkovite interakcije.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Kroz praktikum studenti će steći potrebna praktična znanja i vještine neophodne za kompetentan rad u ranoj rehabilitaciji djece s gluhošljeпоćom. Praktikum je osmišljen tako da sva ranije stečena znanja i vještine nadopunjavaju novim kroz primjenu istih u rehabilitacijskom postupku. Naglasak je na uspostavljanju uspješne i učinkovite komunikacije bez koje je rehabilitacijski rad s djecom pogođenom gluhošljeпоćom nezamisliv.				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta				
Evaluacijski listić za procjenu kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta – anonimno.				
Analiza kvalitete – uspješnosti i manjkavosti – razgovor sa studentima				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 15	Ukupno sati: 17
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	☒ samostalni rad
Oblici provođenja nastave				
☒ predavanja	☐ seminari	☒ analiza slučajeva (case studies)		☒ vježbe
☒ literatura/internet	☐ laboratorij	☒ samostalni zadatak		☒ konzultacije
Obvezna literatura				
1. Etheridge D. (1995) The Education of Dual Sensory Impaired Children, recognising and developing ability, London, David Fulton Publishers 2. Wyman R. (2000) Making Sense Together, Great Britain, The Guemsey Press Co.Ltd.				
Preporučena dopunska literatura				

Šifra:	Naziv predmeta: Vođeni praktikum iz gluhosljepoće
1. Olson J. (2002) Intervention—A Guide to Getting Started, Richmond, British Columbia Provincial Outreach Program 2. Webster, R. (1979) Orientation And Mobility Training for the Deaf-Blind, Jacksonville, Katan Publications.	

Šifra:	Naziv predmeta: Vođeni praktikum iz oštećenja sluha			
Opći podaci				
Studijski program/modul	Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji			
Godina studija	I.	Semestar	II.	
Nositelj predmeta	Izv. prof. dr.sc. Ljubica Pribanić			
Ustanova nositelja	Edukacijsko–rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	M.Bergelez, prof.def., Lidija Andrijević, prof.logoped, doc.dr.sc Luka Bonetti			
Preduvjeti upisa predmeta				
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
U okviru Praktikuma specijalizanti će hospitirati: ranim dijagnostičkim i terapijskim postupcima; odabiru slušnog pomagala. Specijalizanti će sudjelovati u postupcima: procjene i dijagnostike gluhe djece kandidata za kohlearnu implantaciju; savjetovanju roditelja u vezi rane komunikacije; procjeni slušnih i govorno–jezičnih sposobnosti te slušno–govornoj terapiji.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Praktikum će omogućiti iskustvenu spoznaju i pružiti specijalizantima praktična znanja i vještine o ranim intervencijama kod gluhe djece.				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta				
Nakon odslušanij predavanja i vježbi pismenim, anonimnim anketiranjem studenti će procijeniti kvalitetu i uspješnost izvođenja nastave.				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 15	Ukupno sati: 17
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	☒ samostalni rad
Oblici provođenja nastave				
☒ predavanja	☐ seminari	☒ analiza slučajeva (case studies)		☒ vježbe
☒ literatura/internet	☐ laboratorij	☒ samostalni zadatak		☒ konzultacije
Obvezna literatura				
1. Harrison, M. (1996). Families perceptions of early intervention services for children with hearing loss. Language, Speech, and Hearing Services in Schools, 27, 203–214. 2. Kramer, S.J., & Williams, D.R. (1993). The hearing–impaired infant and toddler: Identification, assessment, and intervention. Infants and Young Children, 6(1), 35–49. 3. Luetke–Stahlman, B. (1993). Research–based language intervention strategies adapted for deaf and hard of hearing children. American Annals of the Deaf, 138(5), 404–410. 4. Meadows–Orland, K.P. (1997). Effects of mother and infant hearing status on interactions at twelve and eighteen months. Journal of Deaf Studies and Deaf Education [On–line], 2(1). Available: http://www.oup.co.uk/jnls/list/deafed/hdb/Volume_02/Issue_01/020026.sgm.abs.html				

Preporučena dopunska literatura

1. Bonvillian, J.D., & Siedlecki, T. Jr. (1996). Young children's acquisition of the location aspect of american sign language signs: Parental report findings. *Journal of Communication Disorders*, 29(1), 13–35.
2. Brinton–Ritter, K., & Stewart, D. (1992). Hearing parents and deaf children: Some perspectives on sign communication and service delivery. *American Annals of the Deaf*, 137(2), 85–91.
3. Fallon, M.A. (1996). Case–study teaching: A tool for training early interventionists. *Infants and Young Children*, 8(4), 59–62.
4. Goldberg, B. (May, 1995). Families facing choices: Options for parents of children who are deaf and hard of hearing. *ASHA*, 37, 38–45.
5. Marschark, M. (1997). *Raising and educating a deaf child*. New York: Oxford Univeristy Press.
6. Meadow–Orlans, K.P., & Sass–Lehrer, M. (1995). Support services for families with children who are deaf: Challenges for professionals. *Topics in Early Childhood Special Education*, 15(3), 314–334.
7. Schwartz, S. (Ed.) (1996) *Choices in deafness: A parent's guide to communication options*. Bethesda, MD: Woodbine House.
8. Simser, J. (1993). Auditory–verbal intervention: Infants and toddlers. *The Volta Review*, 95(3), 217–230

Šifra:		Naziv predmeta: Vođeni praktikum iz oštećenja vida		
Opći podaci				
Studijski program/modul		Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji		
Godina studija	I.	Semestar	II.	
Nositelj predmeta	prof.dr.sc. Tina Runjić;			
Ustanova nositelja	Edukacijsko–rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	Doc.dr.sc. Sonja Alimović			
Preduvjeti upisa predmeta				
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
U okviru Praktikum specijalizanti će hospitirati: u probiru novorođenčadi; ranim dijagnostičkim postupcima; odabiru dijagnostičkih instrumenata. Specijalizanti će sudjelovati u postupcima: procjene i dijagnostike slijepe djece; savjetovanju roditelja u vezi rane komunikacije; ranom senzoričkom tretmanu.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Praktikum će omogućiti iskustvenu spoznaju i pružiti specijalizantima praktična znanja i vještine o ranim intervencijama kod gluhe, slijepe i gluhoslijepe djece.				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta				
Nakon odslušanog predavanja i vježbi pismenim, anonimnim anketiranjem studenti će procijeniti kvalitetu i uspješnost izvođenja nastave.				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.:2	Sem.: 0	Vj.: 15	Ukupno sati: 17
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	☒ samostalni rad
Oblici provođenja nastave				
☒ predavanja	☒ seminari	☒ analiza slučajeva (case studies)		☒ vježbe
☒ literatura/internet	☐ laboratorij	☒ samostalni zadatak		☒ konzultacije
Obvezna literatura				
- Rowland, C. (1984) Preverbal Communication of Blind Infants and Their Mothers, <i>Journal of Visual Impairment & Blindness</i>, 78, 7, 297–302 - Raver, S. (1984): Modification of Head Droop During Conversation in a 3–Year–Old Visually Impaired Child: A Case Study, <i>Journal of Visual Impairment & Blindness</i>, 78, 7, 307–310 - Bradley, A, Cundiff, K. (1985) Beginnings A Practical Guide for Parents and Teachers of Visually–Impaired Babies, American Printing House for the Blind - Troster, H., Brambring, M (1993) Early Motor Development in Blind Infants, <i>Journal of Applied Developmental Psychology</i>, 14, 83–106				

Preporučena dopunska literatura

1. Poground, R.L., Rosen, S.J. (1989) The Preschools Blind Child Can Be a Cane User, *Journal of Visual Impairment & Blindness*, November 1989, 431–439
2. Van Hedel – Van Grinsven, H., (1989) Communication and Language Development in a Child with Severe Visual Visual and Auditory Impairments: A Case Study and Discussions of Multiple Modalities, *Re:view*, Vol.XXI, 49–60

Šifra:	Naziv predmeta: Vođeni praktikum iz ranih intervencijskih programa u logopediji			
Opći podaci				
Studijski program/modul	Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji			
Godina studija	I.	Semestar	II.	
Nositelj predmeta	Prof.dr.sc. Draženka Blaži			
Ustanova nositelja	Edukacijsko–rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	Doc.dr.sc.Jasmina Ivšac Pavliša			
Preduvjeti upisa predmeta	Završen studij logopedije i odslušan teorijski dio predmeta Rani intervencijski programi u logopediji			
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Primjena ranih intervencijskih postupaka u jedinicama intenzivne novorođenačke skrbi. Primjena dijagnostičkih tehnika, postupaka i instrumentarija u ranom prepoznavanju kašnjenja ili poremećaja: Diferencijalno–dijagnostički pristup s obzirom na različite uzroke, tipove i težinu poremećaja (primjerice, kod Down sy., cerebralne paralize, pervarzivnih, jezično–govornih ili poremećaja hranjenja). Primjena terapijskih tehnika kod pervarzivnih, jezičnih, govornih, orofacijalnih disfunkcija i miofunkcionalnih poremećaja, disfagija.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Kroz ovaj će kolegij studenti ovladati praktičnim znanjima i vještinama primjene dijagnostičkog i terapijskog rada u području poremećaja komunikacije, jezika, govora, te teškoća gutanja i hranjenja, kao i metodama diferencijalne i opservacijske dijagnostike.				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta				
Studenti će procjenjivati kvalitetu sadržaja i predavača studentskom anketom, a nastavnik će pratiti studente tijekom studija stvarajući studentski portfolio.				
ECTS – bodovi		6		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 26	Ukupno sati: 28
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	☒ samostalni rad
Oblici provođenja nastave				
☒ predavanja	☐ seminari	☒ analiza slučajeva (case studies)		☒ vježbe
☒ literatura/internet	☐ laboratorij	☒ samostalni zadatak		☒ konzultacije
Obvezna literatura				

Šifra:	Naziv predmeta: Vođeni praktikum iz ranih intervencijskih programa u logopediji
Odabrana poglavlja i dijelovi: 1. Communication Disorders in Infants and Toddlers: Assessment and Intervention 2nd ed. (1998). Billeaud, F.P. 2. Language and Communication in Mental Retardation: Development, Processes and Intervention. (1993). Rosenverg, S., Abbeduto, L.. 3. Assessment, Evaluation, and Programming System for Infants and Children: Administration Guide (Assessment, Evaluation, and Programming System for Infants and Children). (1992). 4. Paul R., Marans, W.D. (1999). Assessing speech, language and communication. Child and Adolescent Psychiatry Clinics of North America 8(2): 297–322. 5. Augmentative and Alternative Communication: A Handbook of Principles and Practices. (2000). Lloyd, L.L. 6. Communication Intervention: Birth to Three (2001). Rossetti, L. M. 7. Kuehn, D.P., Henne, L.J. (2003): Speech evaluation and treatment for patients with cleft palate. AJSLP, 12, 103–109 8. Kenneth, G., Shipley, K.G., McAfee, J.G. (2004). Assessment of language. U: Assessment in Speech–Language Pathology: A Resource Manual, 3E. Thompson Delmar Learning. (str. 228–256)	
Preporučena dopunska literatura	
1. Early Intervention Services for Infants, Toddlers, and Their Families. (2000). Mulhearn Blasco, P. 2. Early Language Development in Full Term and Premature Infants (1995). Menyuk, P., Liebergot, J.W., Schultz, M.C.	

Šifra:	Naziv predmeta: Vođeni praktikum iz ranih interventnih programa za djecu s autizmom i težim razvojnim teškoćama			
Opći podaci				
Studijski program/modul	Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji			
Godina studija	I.	Semestar	II.	
Nositelj predmeta	Prof. dr.sc. Jasmina Frey Škrinjar			
Ustanova nositelja	Edukacijsko–rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	Doc.dr.sc. Jasmina Stošić			
Preduvjeti upisa predmeta	Položeni Rani interventni programi za djecu s autizmom i težim razvojnim teškoćama			
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
• Specifične značajke ponašanja djeteta s autizmom i učinkovitost terapijskih postupaka • Praktična primijenjena analiza ponašanja (Applied behavior analysis) kod male djece kod koje još nije potvrđena dijagnoza autizma • Praktično podučavanje diskriminativnim nalogima (Discrete Trial Instruction) kod djece različitih razvojnih obilježja • Primjena funkcionalne analize ponašanja • Primjena alternativnih i augmentativnih oblika komunikacije (PECS) • Primjena tehnike podučavanja korištenjem TEACCH metode u instituciji i u obitelji • Praktični rad sa članovima obitelji na transferu naučenog u svakodnevni život djeteta				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Po položenom kolegiju i dovršenju svih praktičnih obaveza specijalizanti će imati praktična znanja potrebna za provođenje samostalne procjene, programiranje i evaluaciju vlastitog rada s djecom s autizmom i težim razvojnim teškoćama. Također će biti kompetentni u podučavanju i suradnika i savjetovanju roditelja.				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta				
Studenti će evaluirati praktičnu primjenjivost kolegija i transfer naučenog u rješavanje istinskih terapijskih izazova. Provest će i samoevaluaciju osobnog angažmana u usvajanju prezentiranog nastavnog sadržaja.				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.:5	Sem.: 0	Vj.: 10	Ukupno sati: 15
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	☒ samostalni rad
Oblici provođenja nastave				
☒ predavanja	☐ seminari	☒ analiza slučajeva (case studies)	☒ vježbe	
☒ literatura/internet	☐ laboratorij	☒ samostalni zadatak	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				

Šifra:	Naziv predmeta: Vođeni praktikum iz ranih interventnih programa za djecu s autizmom i težim razvojnim teškoćama
- Peterson, G. B., Larsson, E. V. i Riedesel, K.L. (2003): A conceptual toolkit for intensive early behavioral intervention teachers. <i>Journal of Behavioral Education</i>, Vol. 12, No. 2 pp. 131–146 - Simpson, R.L. (2001): ABA and Students with Autism Spectrum Disorders: Issues and Considerations for effective practice. <i>Focus on Autism & Other Developmental Disabilities</i>, vol. 16 Issue 2, p68, 4p - Miller, K. (1997): <i>Principles of Everyday Behavior Analysis</i>. Brooks/Cole Publishing Company. New York. - Poglavlja: The reinforcement strategy (131 – 237) The stimulus control strategy (253 – 339)	
Preporučena dopunska literatura	
- Rosenwasser, B., Axelrod, S. (2001): The Contributions of Applied Behavior Analysis to the Education of Children with Autism. <i>Behavior Modification</i>, vol. 25 No. 5, 671–677 - Ogletree, B.T., Oren, T. (2001): Application of ABA Principles to General Communication Instruction. <i>Focus on Autism & Other Developmental Disorders</i>, vol. 16 Issue 2, p102, 8p - Hurth, J., Shaw, E., Izeman, S., Whaley, K., Rogers, S. (1999). Areas of Agreement about Effective Practices Among Programs Serving Children with Autism Spectrum Disorder. <i>Infants and Young Children</i>, 12(2), 17–26 - Cvetko, J. (2004): Rana intervencija unutar obitelji za djecu s autizmom, <i>Autizam – časopis za autizam i razvojne poremećaje</i>, br.1(24), 19 – 25 - Bregman, J.D., Gerdzt, J. (1997): <i>Behavioral Interventions</i>. U: <i>Handbook of Autism and Other Developmental Disorders</i>. 2. izd. ur. Cohen, D.J., Volkmar, F.R. John Wiley & Sons, INC. New York - Cooper, J.O., Heron, T, Heward, W.L. (1987): <i>Applied Behavior Analysis</i>. Prentice Hall, New Jersey	

Šifra:		Naziv predmeta: Uvod u kvalitativnu metodologiju u istraživanju		
Opći podaci				
Studijski program/modul		Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji		
Godina studija	I.	Semestar	II.	
Nositelj predmeta	Prof.dr.sc. Nivex Koller Trbović			
Ustanova nositelja	Edukacijsko–rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu				
Preduvjeti upisa predmeta	nema			
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Predavanja • diskusija o specifičnostima kvalitativne metodologije koristeći postojeća znanja studenata o kvantitativnoj metodologiji • prednosti kvalitativne metodologije istraživanja u društvenim znanostima • smjernice za osmišljavanje i evaluaciju kvalitativnih istraživanja • metode i tehnike prikupljanja i analize podataka • uloga istraživača i sudionika (ispitanika) • etička načela Vježbe • analiza teksta / istraživanja prema protokolu (u paru ili trojkama) te izvještavanje i diskusija • planiranje konkretnog nacrt istraživanja prema području i interesima studenata (moguće samostalno, ali i u skupini od nekoliko studenata) • vježbanje vođenja fokus grupe (priprema, provedba, feedback)				
Kompetencije (ishodi učenja) koje će student/ica kroz kolegij moći razviti: Po odslušanom i položenom kolegiju student/ica će moći / znati: • nabrojati i opisati osnovna obilježja kvalitativne metodologije • razumjeti i obrazložiti potrebu primjene kvalitativne metodologije u odgojnim, odnosno, društvenim istraživanjima • znati koristiti literaturu i rezultate kvalitativnih istraživačkih studija • razumjeti specifičnu ulogu istraživača i sudionika u kvalitativnim istraživanjima				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta				
ECTS – bodovi		2		
Broj sati	Pred.: 4	Sem.:0	Vj.4	Ukupno sati: 8
Način polaganja ispita	☐ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☐ kolokvij	☐ samostalni rad

Šifra:	Naziv predmeta: Uvod u kvalitativnu metodologiju u istraživanju		
Oblici provođenja nastave			
☒ predavanja	☐ seminari	☐ analiza slučajeva (case studies)	☒ vježbe
☒ literatura/internet	☐ laboratorij	☒ samostalni zadatak	☒ konzultacije
Obvezna literature			
1. Ajduković, D. (2008): Odgovornost istraživača i valjanost kvalitativne metodologije. U: KollerTrbović, N., Žižak, A. (ur.): Kvalitativni pristup u društvenim znanostima. ERF, Zagreb. 37-55. 2. Etički kodeks istraživanja s djecom (2003). Vijeće za djecu Vlade RH, Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, Zagreb. 3. Jeđud, I. (2008): Kvalitativni pristup u društvenim istraživanjima. U: Koller-Trbović, N., Žižak, A. (ur.): Kvalitativni pristup u društvenim znanostima. ERF, Zagreb. 13-37. 4. Koller-Trbović, N., Žižak, A. (2006): Samoiskaz djece i mladih s rizikom u obitelji i/ili ponašanju o doživljaju društvenih intervencija. Ljetopis studijskog centra socijalnog rada. 13 (2). 231-271. 5. Milas, G. (2005): Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima, Naklada Slap, Jastrebarsko. 571-613. 6. Žižak, A. i sur. (2012): Što nam djeca govore o udomiteljstvu. UNICEF, Ured za Hrvatsku. 10-46.			
Preporučena dopunska literature			
1. Berg, B.L. (2007): Qualitative Research Methods for the Social Sciences. Pearson International Edition. 384. 2. Forum: Qualitative Social Research. http://www.qualitative-research.net 3. Jeđud, I. (2007): Percepcija djece i mladih rizičnog ponašanja o značaju vršnjaka- kvalitativni pristup. Kriminologija i socijalna integracija, 15., 2., 51-65. 4. Jeđud, I. (2007): Alisa u zemlji čuda - kvalitativna metodologija i metoda utemeljene teorije. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 43., 2., 83-101. 5. Jeđud, I. i Lebedina-Manzoni, M. (2008): Doživljaj školskog (ne)uspjeha kod dje. Jeđud, I. i Marušić, D. (2005): Način života u obitelji- perspektiva djece i mladih. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja ,41, 2; 71-85. 6. Jeđud, I. i Novak, T. (2006): Provođenje slobodnog vremena djeca i mladih s poremećajima u ponašanju- kvalitativna metoda, Revija za sociologiju, Br. 1-2, 77-90. 7. Kobolt, A. (2005): Učenici druge generacije doseljenika u osnovnoj školi. Dijete i društvo. 7 (1). 204-224. 8. Koller-Trbović, N. (2009): Nezaposlenost u doživljaju i iskustvu nezaposlenih mladih u Hrvatskoj. Ljetopis socijalnog rada. 16 (1). 91-111. 9. Koller-Trbović, N. (2012): Sudjelovanje djece u procesu procjene potreba i planiranja intervencija: socijalnopedagoški pristup. U: Vladović, S. (ur.): Zaštita prava i interesa djece s problemima u ponašanju. Pravobraniteljica za djecu RH. Zagreb. 63-79. 10. Koller-Trbović, N., Kalčić-Galeković, L. (2005): Pogled na vlastito djetinjstvo djece i mladih s poremećajima u ponašanju ili u riziku na razvoj poremećaja. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja. 41 (1). 3-17. 11. Koller-Trbović, N. i Žižak, A. (2005): Participacija korisnika u procesu procjene potreba i planiranja intervencija: socijalnopedagoški pristup. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb. 12. Koller-Trbović, N. i Žižak, A. (ur.) (2008): Kvalitativni pristup u društvenim znanostima, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb. 13. Koller-Trbović, N., Žižak, A. (2012): Problemi u ponašanju djece i mladih i odgovori društva: višestruke perspective. Kriminologija i socijalna integracija. 20 (1). 49-63.			

Šifra:	Naziv predmeta: Uvod u kvalitativnu metodologiju u istraživanju
14. Lebedina-Manzoni, M., Jeđud, I., Novak, T. (2006): Doživljaj sebe u obitelji, Kriminologija i socijalna integracija, 15, 2, 25-37. 15. Lebedina-Manzoni, M., Jeđud, I. (2008): Slika o sebi djece i mladih s poremećajima u ponašanju u procesu procjene potreba i planiranja tretmana, Socialna pedagogika, Ljubljana, 4. 16. Mayring, Ph. (1995): Qualitative Inhaltsanalyse. Deutscher Studien Verlag. Weinheim. 42-93.	

Šifra:		Naziv predmeta: Znanstveno utemeljeni programi		
Opći podaci				
Studijski program/modul		Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji		
Godina studija		I.	Semestar	II.
Nositelj predmeta		Izv.prof.dr.sc Valentina Kranželić		
Ustanova nositelja		Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu		
Suradnici na predmetu		Izv.prof.dr.sc. Valentina Kranželić		
Preduvjeti upisa predmeta				
Status predmeta		☐ obvezni	☒ izborni	
Okvirni sadržaj predmeta				
Teme koje će se obrađivati u okviru kolegija: • znanstvena utemeljenost programa • kriteriji znanstveno utemeljenih programa • standardi dobre prakse • komponente sveobuhvatnih i model programa • kriteriji korisnosti, učinkovitosti i diseminacije • principi uspješne implementacije programa • evaluacija programa				
Kompetencije/ znanja i vještine koje predmet razvija				
Nakon što polože ovaj kolegij studenti će moći: • prepoznati znanstveno utemeljene programe, • imenovati komponente uspješnih programa, • analizirati programe, • procijeniti razinu programa, • prepoznati teorijski podlogu programa, • povezati znanja iz teorije s izradom i praktičnom primjenom programa, - primijeniti kriterije pri procjeni programa				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta				
Kvaliteta i uspješnost izvedbe kolegija moći će se procijeniti na temelju: • studentske evaluacije na kraju izvođenja kolegija • studentske procjene dobiti od kolegija • procjene samostalnih radova studenata • uspješnosti polaganja usmenog ispita				
ECTS – bodovi		2		
Broj sati	Pred.: 4	Sem.: 4	Vj.: 0	Ukupno sati: 8
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	☒ samostalni rad
Oblici provođenja nastave				

Šifra:		Naziv predmeta: Znanstveno utemeljeni programi	
☒ predavanja	☒ seminari	☐ analiza slučajeva (case studies)	☐ vježbe
☒ literatura/internet	☐ laboratorij	☒ samostalni zadatak	☒ konzultacije
Obvezna literatura			
1. Bašić, J. (2005): Prevencijska istraživanja i prevencijska praksa. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, (u tisku) 2. Ferić, M., Kranželić Tavra, V. (2005): Trening socijalnih vještina – izazovi implementacije. Dijete i društvo, (u tisku) 3. Ferić, M.; Kranželić, V. (2001): Lokalna zajednica u osmišljavanju i postavljanju programa prevencije poremećaja u ponašanju. (u) Janković, J., Bašić, J. (ur) Prevencija poremećaja u ponašanju djece i mladih u lokalnoj zajednici. Povjerenstvo Vlade RH za prevenciju poremećaja u ponašanju i zaštitu djece s poremećajima u ponašanju, Zagreb, 65-80. 4. Prioritetne aktivnosti za dobrobit djece od 2003. do 2005. godine (2003) Vijeće za djecu Republike Hrvatske, Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, Zagreb. Poglavlja: Odgoj i obrazovanje, 23-26; Uloga obitelji u podizanju djece, 33-35; Djeca s poremećajima u ponašanju, 40-42; Djeca s teškoćama u razvoju 43-45; Zlostavljana i zanemarivana djeca, 45-47. 5. Žižak, A., Bouillet, D. (2003): Standardi programa prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih. Povjerenstvo Vlade RH za prevenciju poremećaja u ponašanju i zaštitu djece s poremećajima u ponašanju, Zagreb. Poglavlja: Standardi dobre prakse, 11-21; Prilozi, 163-172			
Preporučena dopunska literatura			
1. Jane-Llopis, E. (2002): What makes the ounce of prevention effective? A meta-analysis of mental health promotion and mental disorder prevention programs. Doctoral thesis, Nijmegen University, the Netherlands. 2. Standards of Evidence (2004) Criteria for efficacy, effectiveness and dissemination. Society for Prevention Research, Washington, DC. www.preventionresearch.org			

Šifra:	Naziv predmeta: Praktikum iz ranih razvojnih integracijskih programa za djecu s neurorizikom			
Opći podaci				
Godina studija	I.	Semestar II.		
Studijski program/modul	Rana intrvencija u edukacijskoj rehabilitaciji			
Nositelj predmeta	Izv.prof.dr.sc. Ines Joković Oreb			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	Dr. Snježana Gverić Ahmetašević			
Preduvjeti upisa kolegija				
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
osposobljava studente za: • provođenje opservacije djeteta s teškoćama u razvoju predškolske dobi • poticanje razvoja potencijala predškolskog djeteta s poteškoćama u razvoju • ostvarivanje programskih sadržaja s naglaskom na korelaciji i integraciji pojedinih rehabilitacijskih sadržaja i individualizaciji sukladno potrebama djeteta • sprječavanje nastanka sekundarnih poteškoća kod djeteta, poticanje razvoja onih područja koja utječu na uspjeh djeteta u učenju: percepcije, vizualno-motoričke koordinacije, pažnje... • pripremanje djeteta za uključivanje u daljnje obrazovanje				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 15	Ukupno sati: 17
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☐ kolokvij	☐ samostalni rad
Oblici provođenja nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ analiza slučajeva (case studies)	☒ multimedija/demonstracije	
☒ literatura/internet	☒ laboratorij	☒ samostalni zadatak	☒ konzultacije	
Obavezna literatura				
1. Ministarstvo prosvjete i športa Republike Hrvatske (1997): Program predškolskog odgoja, naobrazbe i skrbi djece s mentalnom retardacijom i djece s cerebralnom paralizom s većim teškoćama u razvoju, 1-40. 2. Britton, L. (2000): Montessori kroz igru. Hena com. Zagreb, 7-68. 3. Joković-Turalija, I. (1999): Edukacija roditelja u procesu re/habilitacije djeteta s cerebralnom paralizom, u: Osposobljavanje roditelja za primjereni tretman djeteta s cerebralnom paralizom, 55-58.				

Šifra:	Naziv predmeta: Praktikum iz ranih razvojnih integracijskih programa za djecu s neurorizikom
4. Kovačić, M. (1996): Edukacijski problemi djeteta s cerebralnom paralizom, u: Cerebralna paraliza multidisciplinarni pristup, Zagreb, 89-91. 5. Philipps, S.(1999): Montessori priprema za život. Naklada slap, Zagreb 6. S. Kronawitz, C., (2003): Activites for kids with sensory integration dysfunction, The Barkley Publishing group, New York . 1-151. 7. Stamer, M.(2000): Posture and Movement of the Child With Cerebral Palsy, Therapy skill Builders, 7-53.	
Preporučena literatura	
1. Santrock,W. J.(2003.) Child Development. UniversitiY of Texas at Dallas 2. Lawrence, L.(2003): Montessori čitanje i pisanje. Hena com, Zagreb 3. Greenspan, I.S., Wieder, S.,Simons, R.,(2003): Dijete s posebnim potrebama 4. Kurilić, S.(2004): Funkcionalno učenje kod djeteta s oštećenjem središnjeg živčanog sustava. Diplomski rad. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.	

Šifra:	Naziv predmeta: Teškoće socijalne kognicije u predškolskoj dobi			
Opći podaci				
Godina studija	I.	Semestar II.		
Studijski program/modul	Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji			
Nositelj predmeta	Doc.dr.sc. Sanja Šimleša			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu				
Preduvjeti upisa kolegija	nema			
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
- Definiranje i razvoj socijalne kognicije u predškolskoj dobi - Neurobiološka osnova socijalne kognicije - Djeca s teškoćama u području socijalne kognicije - Načini procjene socijalne kognicije - Načini saopćavanja rezultata ishoda procjene - Načini poticanja socijalne kognicije				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Po završetku ovog kolegija student će znati: - integrirati znanje iz različitih izvora - formulirati rezultate procjene socijalne kognicije u skladu s etičkim standardima - formulirati rezultate procjene socijalne kognicije na način koji je razumljiv drugim stručnjacima unutar profesije i izvan nje - kritički prosuditi vrijednost mjernih instrumenata i osobne procjene te kritički prosuditi načine poticanja socijalne kognicije				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta				
Vrednovanje uspješnosti studenata je kumulativno, a student može postići ukupno do 10 bodova: Pohađanje i aktivnost na nastavi - 3 boda Seminarski rad - 3 boda Usmeni ispit - 4 boda Uspješnost izvođenja nastave ispitivat će se prigodnim upitnikom, konstruiranim u tu svrhu.				
ECTS – bodovi		2		
Broj sati	Pred.: 3	Sem.: 2	Vj.: 4	Ukupno sati: 9
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	☒ samostalni rad

Šifra:	Naziv predmeta: Teškoće socijalne kognicije u predškolskoj dobi		
Oblici provođenja nastave			
☒ predavanja	☒ seminari	☒ analiza slučajeva (case studies)	☒ vježbe
☐ literatura/internet	☐ laboratorij	☒ samostalni zadatak	☒ konzultacije
Obavezna literatura			
1. Carpenter, M., Nagell, K. i Tomasello, M. (1998). Social cognition, joint attention and communicative competence from 9 to 15 months of age. Monographs of the Society of research in Child Development, 63, Serial No.225. 2. Doherty, J. M. (2009). Theory of Mind-How Children Understand Others' Thoughts and Feelings. Hove, UK: Psychology Press. 3. Tomasello (1995). Joint attention as social cognition. U C. Moore i P. Dunham (Ur.), Joint attention : its origins and role in development (str. 85–101). Hilldale, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates			
Preporučena literatura			
1. Astington, J. W. i Baird, J. A. (2005). Why language matters for theory of mind. Oxford: Oxford University Press. 2. Baron-Cohen, S., Leslie, A. M. i Frith, U. (1985). Does the autistic child have a theory of mind? Cognition, 21, 37–46. 3. Camaioni, L., Perucchini, P., Bellagamba, F. i Colonnese, C. (2004). The role of declarative pointing in developing a theory of mind. Infancy, 5, 291-308. 4. Carlson, S. M., Moses, L. J. i Breton, C. (2002). How specific is the relation between executive function and theory of mind? Contributions of inhibitory control and working memory. Infant and Child Development, 11, 73-92. 5. Howlin, P., Baron-Cohen, S. i Hadwin, J.A. (1999). Teaching Children With Autism to Mind-Read: A Practical Guide for Teachers and Parents. New York: Wiley i Sons 6. Tomasello, M., Carpenter, M. i Liszkowski, U. (2007). A new look at infant pointing. Child Development, 78, 705-722.			

Šifra:	Naziv predmeta: Nepoželjna ponašanja – razumijevanje, sprečavanje, otklanjanje		
Opći podaci			
Studijski program/modul	Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji		
Godina studija	I. godina	Semestar	II semestar
Nositelj predmeta	Prof.dr.sc. Jasmina Frey Škrinjar		
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Suradnici na predmetu	Doc.dr.sc. Jasmina Stošić		
Preduvjeti upisa predmeta	Odslušani obvezni kolegiji iz I. semestra		
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni	
Okvirni sadržaj predmeta			
Ciljevi predmeta su naučiti studenta analizirati nepoželjno ponašanje djeteta uz usmjerenost na okolinu te na interakciju djeteta i okoline; omogućiti im iskustvo funkcionalne procjene ponašanje i izrade plana podrške za sprečavanje i smanjivanje nepoželjnih ponašanja kroz rad na konkretnim primjerima. Ovaj predmete će također pripremiti studenta za samostalno provođenje funkcionalne procjene odnosno analize ponašanja, izradu lista za opservaciju te samostalnu izradu plana podrške za sprečavanje i smanjivanje nepoželjnih ponašanja. Sadržaj predmeta: Samostalni zadatak studenta Studentima koji upišu predmet mailom će se poslati Intervju za funkcionalnu procjenu ponašanja koji će trebati provesti s roditeljem ili stručnjakom. Intervju u pisanom obliku treba donijeti na početku nastave. Teme predavanja Nepoželjna ponašanja – usmjerenost na dijete ili na okolinu? Iskustvo djeteta i izražavanje nepoželjnim ponašanjem Plan podrške za sprečavanje i uklanjanje nepoželjnih ponašanja 2. Vježbe – kako okolina i ishodi ponašanja utječu na nepoželjno ponašanje (analiza video snimaka) 3. Vježbe u paru Analiza intervjua – zaključne rečenice i izrada liste praćenja Kreiranje sveobuhvatne intervencije – uključivanje roditelja i stručnog tima 5. Izlaganje plana podrške – grupna rasprava i analiza			
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija			

Šifra:	Naziv predmeta: Nepoželjna ponašanja – razumijevanje, sprečavanje, otklanjanje			
Student će moći procijeniti nepoželjno ponašanje djeteta koristeći više izvora i procjenu u raznim okolinama te u suradnji s obitelji izraditi plan podrške.				
Nakon odslušanog predmeta student će moći:				
• Analizirati nepoželjno ponašanje kao rezultat interakcije djeteta i okoline. • Provesti funkcionalnu procjenu nepoželjnih ponašanja (analiza parametara okoline, specifičnih neposrednih podražaja, posljedica odnosno ishoda ponašanja, učinkovitosti nepoželjnog ponašanja, funkcionalnih alternativnih strategije koje dijete zna koristiti, načina na koji dijete komunicira, rasporeda i aktivnosti tijekom dana) • Prilagoditi i izraditi liste za praćenje i opservaciju nepoželjnih ponašanja • Prenijeti rezultate procjene obitelji djeteta i/ili stručnom timu te surađivati s njima u kreiranju strategija podrške koje će najbolje odgovarati djetetu i njegovoj obitelji • Izraditi plan podrške za sprečavanje i uklanjanje nepoželjnih ponašanja s naglaskom na sveobuhvatnim intervencijama koje uključuju mijenjanje okoline (fizičke okoline, stila interakcije, načina podučavanja) i podučavanje djeteta novim vještinama; odnosno kreiranje strategija prevencije i intervencije • Evaluirati i, ukoliko je potrebno, prilagoditi plan podrške				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta				
Uvjet za izlazak na usmeni ispit je izrada individualiziranog plana podrške za sprečavanje i otklanjanje nepoželjnih oblika ponašanja.				
Na usmenom ispitu će se uz analizu rada studenta procjenjivati u kojoj mjeri je usvojio principe i postupke procjene, praćenja i analize nepoželjnih oblika ponašanja te izrade plana podrške za njihovo sprečavanje i otklanjanje.				
ECTS – bodovi		2		
Broj sati	Pred.: 3	Sem:	Vj.: 7	Ukupno sati: 10
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	☒ samostalni rad
Oblici provođenja nastave				
☒ predavanja	☐ seminari	☐ analiza slučajeva (case studies)		☒ vježbe
☐ literatura/internet	☐ laboratorij	☒ samostalni zadatak		☒ konzultacije
Obvezna literatura				
1. Bujas-Petković, Z., Frey Škrinjar, J. (2010). Poremećaji autističnog spektra : Značajke i edukacijsko-rehabilitacijska podrška. Školska knjiga, Zagreb (odabrana poglavlja) 2. Powers, M.D., Palmieri, M.J., D'Eramo, K.S., Powers, K.M. (2011). Evidence – based treatment of behavioral excesses and deficits for individuals with autism spectrum disorders. U: Reichow, B., Doehring, P., Cicchetti, D.V., Volkmar, F. (2011). Evidence – based practices and treatments for children with autism, Springer, 55-86				
Preporučena dopunska literatura				
1. Cooper, J.O., Heron, T.E., Heward, W.L. (2007). Applied Behavior Analysis. Pearson. Merrill. (odabrana poglavlja)				

Šifra:		Naziv predmeta: Osobni razvoj stručnjaka	
Opći podaci			
Studijski program/modul	Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji		
Godina studija	I. godina	Semestar	II semestar
Nositelj predmeta	Izv. prof.dr.sc. Anamarija Žic Ralić		
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Suradnici na predmetu	Doc.dr.sc. Daniela Cvitković i Doc.dr.sc. Ana Wagner Jakab		
Preduvjeti upisa predmeta	Preduvjet za upis predmeta je mogućnost ostvarivanja 5 jednosatnih susreta s roditeljima djece s teškoćama u razvoju		
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni	
Okvirni sadržaj predmeta			
Teme predavanja: Kontakt, Svjesnost kao jedan od putova izlječenja, Samopoimanje, Razvoj ličnosti kao jedan od putova izlječenja, Krizna intervencija, Nošenje s gubitkom.			
Teme vježbi: Vježbe međusobnog upoznavanja, vježbe kontakta, vježbe podizanja svjesnosti, vježbe samopoimanja, vježbe razvoja ličnosti, vježbe krizne intervencije, vježbe nošenja s gubitkom			
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija			
Kompetencije na razini programa kojima predmet doprinosi:			
Rad s obiteljima - po završetku studija student će moći			
• zastupati pozitivne stavove prema obiteljima u složenim situacijama • ocijeniti vlastitu emocionalnu stabilnost i samokontrolu u kritičnim socijalnim situacijama • integrirati empatiju, samorefleksiju i kritičko razmišljanje u vlastiti profesionalni identitet za rad s obiteljima			
Osobne kompetencije - po završetku studija student će moći			
• prihvatiti kritičke komentare kolega i dati ih • identificirati vlastite kompetencije i područja rasta • Ishodi učenja na razini predmeta:			
Po izvršavanju obaveza ovog kolegija student će moći			
• uz superviziju koristiti različite tehnike kojima se potiče osobni razvoj i promjena ponašanja roditelja djece s teškoćama u svojoj praksi (proširenje svjesnosti, preuzimanje vlastite odgovornosti, razvoj samopoštovanja, zadovoljenje potreba, identitet, vlastiti resursi, nošenje s gubitkom) • orijentirati se u odabiru prikladnih postupaka u slučaju krizne situacije • primjenjivati vještine komunikacije (uspostavljanje kontakta, slušanje s uvažavanjem, vještina iznošenja vlastitih misli i osjećaja, vještine odabira prikladnog odgovora na poticaj) • s razumijevanjem povezivati teorijsko znanje i njegovu primjenu u praksi			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta			
Aktivnost na nastavi, otvorena komunikacija unutar grupe, međusobno povjerenje, razvoj grupe, jasno postavljeni ciljevi rada u grupi, praćenje osobnog rasta studenta			
ECTS – bodovi		4	

Šifra:		Naziv predmeta: Osobni razvoj stručnjaka		
Broj sati	Pred.: 6	Sem:	Vj.: 26	Ukupno sati: 32
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☒ kolokvij	☒ samostalni rad
Oblici provođenja nastave				
☒ predavanja	☐ seminari	☐ analiza slučajeva (case studies)		☒ vježbe
☐ literatura/internet	☐ laboratorij	☒ samostalni zadatak		☒ konzultacije
Obvezna literatura				
1. Petzold, H. (1989): Die «vier Wege der Heilung»; Teil II Praxeologische Grundkonzepte, Integrative therapie, 1, 42-69, (Interni prijevod: Četiri puta do ozdravljenja, Prakseološki temeljni koncept 46-103) 2. Petzold, H. (1996): Krankheitsursachen im Erwachsenenleben, Perspektiven für Diagnostik, Therapie und Lebenshilfe aus Integrativerapeutischer Sicht, Integrative therapie, 2-3, 96, Dusseldorf / Amsterdam, 288-318 (Interni prijevod: Uzroci zdravlja i bolesti kod odraslih) 3. Schnyder U. (1994): Ambulanten Krisenintervention, U: Sauvart, J. D.: Krisen intervention in der psyhiatrie. Vlg. Hans Huber, Bern (Interni prijevod: Ambulantna intervencija u krizi) 4. Žic Ralić, A. (2003): Grupni rad, radna skripta, interni materijal Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Sveučilište u Zagrebu				
Preporučena dopunska literatura				
1. Pregrad, J: Ekspresivne i kreativne tehnike, u J. Pregrad (ur.) Stres, trauma, oporavak, Društvo za psihološku pomoć, Zagreb, 1996. 2. Pregrad, J: Opuštanje i vladanje energijom, u J. Pregrad (ur.) Stres, trauma, oporavak, Društvo za psihološku pomoć, Zagreb, 1996. 3. Rainwater, J.: Budite sebi psihoterapeut, Nolit, Beograd, 1986.				

Šifra:	Naziv predmeta: Statistička analiza primjenom računala			
Opći podaci				
Studijski program/modul	Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji			
Godina studija	II.	Semestar	III.	
Nositelj predmeta	Prof. dr.sc. Branko Nikolić			
Ustanova nositelja	Edukacijsko–rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	Doc.dr.sc. Ante Bilić Prčić; doc. dr.sc. Martina Lotar doc.dr.sc. Sanja Šimleša;			
Preduvjeti upisa predmeta	Položena statistika na dodiplomskom studiju			
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
- Osnove statističkog zaključivanja - Prilagodba upitnika i testova za upis podataka u računalo. - Kreiranje datoteka i upisivanje podataka iz upitnika u računalo. Konverzija datoteka u Excel-u ili Word-u u formate statističkog paketa STATISTICA (ili SAS, SPSS). - Transformacija ulaznih podataka (STATISTICA/SPSS). - Modul za deskriptivnu statistiku. Grafički prikazi rezultata obrade podataka. - Testiranje normalnosti distribucije frekvencija (Kolmogorov-Smirnov test, Shapiro-Wilk's W test). Razlike između aritmetičkih sredina nezavisnih uzoraka (t – test, analiza varijance ANOVA). Razlike između aritmetičkih sredina zavisnih uzoraka u funkciji evaluacije tretmana. Relacije kvantitativnih varijabli (kovarijance, korelacije). - Povezanost dviju nominalnih varijabli (Hi-kvadrat distribucija, Cramerov koeficijent korelacija) i razlike među uzorcima na nominalnoj varijabli. Analiza promjena na nekoj binarnoj varijabli (McNemarov test). - INDIF metoda – analiza promjena na jednom ispitaniku opisanom skupom varijabli u više vremenskih točaka.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Pružaju studentima osnovna znanja iz statistike potrebna za obradu podataka u istraživanjima i evaluaciju vlastite djelatnosti. Omogućava upoznavanje specifičnih metoda za statističku analizu podataka koje se primjenjuju u logopediji i edukacijskoj rehabilitaciji. Pruža znanja i vještine za samostalno korištenje programa prilikom statističke obrade podataka dobivenih svojim istraživanjima.				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta				
Potvrda kvalitete izvođenja nastave svakako će biti kompetentno postavljanje hipoteza, izbor obrade podataka, samostalna obrada podataka primjenom programa za statističku analizu te tablična i grafička prezentacija statističkih pokazatelja. Uspješnost izvođenja nastave ispitivat će se prigodnim upitnikom, konstruiranim u tu svrhu. Kvalitetu izvedbe ovoga predmeta odredit će sposobnost kandidata da kompetentno obradi podatke istraživanja i samostalno interpretira dobivene rezultate.				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 10	Sem.: 0	Vj.: 10	Ukupno sati: 20
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	☒ samostalni rad

Šifra:	Naziv predmeta: Statistička analiza primjenom računala		
Oblici provođenja nastave			
☒ predavanja	☐ seminari	☐ analiza slučajeva (case studies)	☒ vježbe
☐ literatura/internet	☐ laboratorij	☒ samostalni zadatak	☒ konzultacije
Obvezna literatura			
1. Petz B., Kolesarić, V., Ivanec, D. (2012): Petzova statistika. Jastrebarsko: Naklada slap 2. Dizdar, D., Maršić, T. (2000): Priručnik za korištenje programskog sustava STATISTICA, DIZIDOR, Zagreb. Stranice (1–85),(140–151); 97 stranica. 3. Bilić, M., Bratković, D., Nikolić, B. (2004): Evaluacija programa osposobljavanja osoba s mentalnom retardacijom za samozastupanje u području samopoštovanja, Revija za rehabilitacijska istraživanja, 40,1, 1-12; 12 stranica 4. Nikolić, B., Bilić-Prčić, A., Pejčinović, R. (2005): Metrijske karakteristike instrumenata opisanih na malim uzorcima, Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 41, 1, 57-72; 15 stranica Runjić, T., Nikolić, B., Bilić-Prčić, A. (2006) : Prognostička svojstva instrumenta W-PTSD za utvrđivanje posttraumatskog stresnog poremećaja kod osoba oštećena vida, Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 42,2, 71-78; 8 stranica 5. Rozman, B., Nikolić, B., Bratković, D.(2007): Faktorska struktura kompetentnosti deinstitutionaliziranih osoba s intelektualnim teškoćama, Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 43,1, 75-88; 13 stranica 6. Martinec, R., Prstačić, M., Nikolić, B. (2009): Multivarijatna analiza kontroliranih varijabli u kliničkoj procjeni slike tijela, Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 45 (2), 11-28; 18 stranica 7. Koller – Trbović, N., Nikolić, B., Dugandžić, V. (2009): Procjena čimbenika rizika kod djece i mladih u riziku ili s poremećajima u ponašanju u različitim intervencijskim sustavima: socio-ekološki model. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja. 45 (2), 37 – 54; 17 stranica			
Preporučena dopunska literatura			
1. Nikolić, B., Bilić-Prčić, A., Pejčinović R. (2001): Problem uzoraka i moguća rješenja u pedagogiji, Zbornik radova s međunarodnog znanstvenog kolokvija: Teorijsko–metodološka utemeljenost pedagoških istraživanja, Opatija, 27.–28. travnja, 155–177. 2. Alfirev, M., Bratković, D., Nikolić, B. (2002): Učinci programa razvijanja vještina samozastupanja na socijalnu kompetenciju osoba s umjerenom i težom mentalnom retardacijom, Revija za rehabilitacijska istraživanja, 38,1, 41–55. 3. Šunić, N., Heđever, M., Nikolić, B. (2003): Utjecaj pušenja na vokalne i somatske poteškoće nastavnika, Revija za rehabilitacijska istraživanja, 39,2, 147-156. 4. Bratković, D., Bilić, M., Nikolić, B. (2003): Mogućnost vršenja izbora u svakidašnjem životu osoba s mentalnom retardacijom, Revija za rehabilitacijska istraživanja, 39, 2, 117–128. 5. Žižak, A., Ratkajec, G., Nikolić, B., Jeđud, I. (2010): Struktura i mjerne karakteristike Upitnika za određivanje razine intervencije / vođenje slučaja (UZORI/VS). Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja. 46 (2), 61-81. 6. Ljutić, T. (2012): Selektivne perceptivno-motoričke, glazbeno-ritmičke stimulacije i grafomotorna aktivnost djeteta s cerebralnom paralizom, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, doktorska disertacija. 7. Miholić, D. (2012): Komplementarna kreativna i art terapija, te psihodinamika djeteta-roditelj u konceptu sofrologije i psihosocijalne onkologije, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, doktorska disertacija.			

Šifra:	Naziv predmeta: Jačanje roditeljskih vještina			
Opći podaci				
Studijski program/modul	Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji			
Godina studija	/	Semestar	III. semestar	
Nositelj predmeta	Izv.prof.dr.sc. Martina Ferić			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	Izv.prof.dr.sc. Valentina Kranželić			
Preduvjeti upisa predmeta	1/ upisan 3. semestar studija 2/ položen predmet Komunikacija s obiteljima			
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Cilj predmeta je staviti studente u situaciju učenja i vježbanja obiteljskih vještina koje su presudne kako bi obitelji zadržale zdravu razinu funkcioniranja u stresnim događajima kroz koje prolaze. Na taj način, kroz vlastito iskustvo i uz praćenje rada voditeljica studenti se pripremaju za samostalno pripremanje i vođenje radionica. Vještine koje će se vježbati: aktivno slušanje, slanje «ja»-poruka, empatija, proaktivno rješavanje problema, kontrola stresa Način održavanja vježbi: trening socijalnih/emocionalnih vještina, iskustveno učenje, rad u parovima i/ili malim grupama.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Nakon odslušanog kolegija studenti će moći: - osvijestiti razvijenost poučavanih vještina na osobnoj razini - planirati provođenje radionica za jačanje roditeljskih vještina - prilagoditi postojeće radionice jačanje/učenje roditeljskih vještina ciljanoj populaciji roditelja - planirati radionice za jačanje/poučavanje roditeljskih vještina - voditi radionice za jačanje/poučavanje roditeljskih vještina				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta				
Pismena i usmena evaluacija predmeta prema ishodima učenja, analiza uspjeha studenata.				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 2	Sem: 0	Vj.: 15	Ukupno sati: 17
Način polaganja ispita	☐ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	☒ samostalni rad
Oblici provođenja nastave				
☒ predavanja	☐ seminari	☐ analiza slučajeva (case studies)		☒ vježbe

Šifra:		Naziv predmeta: Jačanje roditeljskih vještina	
☐ literatura/internet	☐ laboratorij	☒ samostalni zadatak	☒ konzultacije
Obvezna literatura			
1. Bašić, J., Koller Trbović, N., Žižak, A. (2005): Integralna metoda u radu s predškolskom djecom i njihovim roditeljima - teorijski pristup. Alinea, Zagreb.			
Preporučena dopunska literatura			
1. Bašić, J., Hudina, B., Koller Trbović, N., Žižak, A. (2005): Integralna metoda u radu s predškolskom djecom i njihovim roditeljima - priručnik. Alinea, Zagreb. 2. Greenberg, D., Padesky, C. (1995): Mind Over Mood: Change How You Feel by Changing the Way You Think. The Guilford Press 3. Daly, M. (ed.) (2007): Parenting in Contemporary Europe: A Positive Approach", Council of Europe Publishing 62 4. Pećnik, N. (2008): Suvremeni pogledi na dijete, roditeljstvo i socijalizaciju. Dijete i društvo, 10, 1-2, 99-118.			

Šifra:	Naziv predmeta: Manualna komunikacija			
Opći podaci				
Studijski program/modul	Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji			
Godina studija	2. godina	Semestar	III. semestar	
Nositelj predmeta	Doc.dr.sc. Marina Milković			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu				
Preduvjeti upisa predmeta	Rani interventni programi kod senzoričkih oštećenja			
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Predavanja – teme: • manualni oblici komunikacije • struktura znakovnog jezika • manualni znakovi u funkciji potpomognute komunikacije Vježbe – teme i pojmovi: • predočavanje i upoznavanje • obitelj i prijatelji • svakodnevne aktivnosti • hrana i odjeća • tijelo i zdravlje				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Predmet razvija kompetencije potrebne u radu s djecom s oštećenjem sluha i djecom s komunikacijskim teškoćama u ranim intervencijama. Nakon odslušanih sati i odrađenih vježbi, studenti će: • razumjeti razliku između pravog, prirodnog hrvatskog znakovnog jezika (HZJ) i simultane znakovno-oralne komunikacije • razumijeti važnost i ulogu rane manualne komunikacije u razvoju djece s oštećenjem sluha, te ulogu manualnih znakova u funkciji potpomognute komunikacije u djece s komunikacijskim teškoćama • usvojiti osnovne znakove iz HZJ za potrebe razmjene jednostavnih poruka u ranoj intervenciji • moći primijeniti manualnu komunikaciju u ranoj intervenciji u djece s oštećenjem sluha • moći primijeniti manualne znakove u funkciji potpomognute komunikacije u ranoj intervenciji djece s komunikacijskim teškoćama • moći poticati manualnu komunikaciju roditelja i djece s oštećenjem sluha i djece s komunikacijskim teškoćama				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta				
Evidencija o pohađanju nastave i zalaganja na vježbama, ocjenjivanje samostalnog zadatka i ocjena znanja i predviđenih ishoda učenja na usmenom ispitu.				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 5	Sem:	Vj.: 20	Ukupno sati: 25

Šifra:		Naziv predmeta: Manualna komunikacija		
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	☒ samostalni rad
Oblici provođenja nastave				
☒ predavanja	☐ seminari	☐ analiza slučajeva (case studies)		☒ vježbe
☐ literatura/internet	☐ laboratorij	☒ samostalni zadatak		☒ konzultacije
Obvezna literatura				
1. Bradarić-Jončić, S. (2000): Manualni oblici komunikacije osoba oštećena sluha, Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 35, 2. 2. Pribanić, Lj., Kobašilić, K. (2007): Znakovani jezik - augmentativna komunikacija. Zbornik referatov 2. kongresa logopedov Slovenije, 93-97. 3. King, J.M. Complex communication needs and AAC U: Justice, L.M. (2005.) Communication Sciences and Disorders: An Introduction, 500-529. Prentice Hall.				
Preporučena dopunska literatura				
1. Zimmermann, A. (1986): Uvodni seminar o komunikaciji s osobama oštećena sluha; Fakultet za defektologiju, Zagreb. 2. Schein, J. D., Stewart, D. A. (2002): Language in motions: Exploring the nature of sign; Gallaudet University Press, Washington, D.C. 3. Kyle, J. G., Woll, B. (1985): Sign Language: The study of deaf people and their language; Cambridge University Press. 4. Lane, H., Hoffmeister, R., Bahan, B. (1996): A journey into the Deaf-World; Down Sign Press, San Diego, CA. 5. Bird, E. K.-R., Gaskell, A., Babineau, M. D. & MacDonald, S. (2000). Novel word acquisition in children with down syndrome: does modality make a difference? Journal of Communication Disorders, 33, 3, 241-266. 6. Blackburn, D., Bonvillian, J., & Ashby, R. (1984). Manual communication as an alternative mode of language instruction for children with severe reading disabilities. Language, Speech, and Hearing Services in Schools, 15, 22-31. 7. Launonen, K. (1998). Early Manual Sign Intervention: Eight-Year Follow-Up Of Children With Down Syndrome. Department of Phonetics, University of Helsinki, Finland, ISAAC Biennial Conference Dublin 1998, 24-27th August. UCD Dublin Ireland, Proceedings, 371-372.				

I. 3. 3. Struktura studija i ritam studiranja

Studenti će biti opterećeni s 90–150 sati izravne nastave po semestru (predavanja, seminari i vježbe), te osim toga realizacijom samostalnih praktičnih zadataka, grupnim i individualnim konzultacijama, proučavanjem literature i pripremama za polaganje ispita.

Teorijska nastava će se uglavnom provoditi kao integralna nastava (u blokovima), kao tzv. "part time" studij.

Studij je tako koncipiran da obavezni predmeti moraju biti položeni za upis višeg semestra, a izborni predmeti imaju pretpostavke koje treba ostvariti da bi se određeni izborni predmet mogao upisati te su one navedene za svaki predmet posebno. Te pretpostavke proizlaze dijelom iz prethodne diplome studenta (npr. rane interventne programe u logopediji moći će upisati samo studenti s diplomom iz logopedije), te iz ranije odslušanih i položenih predmeta na specijalističkom studiju. Za upis u viši semestar student mora sakupiti 30 ECTS bodova.

I. 3. 4. Popis predmeta, modula i drugih dijelova programa koje polaznik može izabrati s drugih poslijediplomskih studija

Popis predmeta s drugih poslijediplomskih specijalističkih studija bit će naveden u Pravilniku o studiju.

I. 3. 5. Kriteriji i uvjeti prijenosa ECTS bodova

Pripisivanje bodovne vrijednosti predmetima koje studenti mogu izabrati s drugih studija, ovisit će o procjeni zahtjevnosti pojedinog predmeta za studente predloženog specijalističkog studija, a prema uputama MZOŠ-a (Brošura Europski sustav prijenosa ECTS bodova), te će se provoditi u dogovoru s nositeljem i izvoditeljem kolegija.

I. 3. 6. Popis predmeta koji se mogu izvoditi na stranom jeziku

Ovaj specijalistički studij izvodit će se u potpunosti na hrvatskom jeziku.

I. 3. 7. Prekid studija

Studenti koji su prekinuli studij ili izgubili pravo studiranja na jednom studijskom programu, moći će nastaviti studij na način određen Statutom Fakulteta i Pravilnikom specijalističkog studija, a u skladu s odredbama navedenim u Statutu Sveučilišta i Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

I. 3. 8. Potvrda o apsolviranom dijelu studijskog programa

Student stječe pravo na dodjelu certifikata o apsolviranom dijelu studijskog programa nakon svih odslušanih i položenih ispita i s ukupno sakupljena 84 ECTS boda. Student je dužan izvršiti sve propisane obveze (vježbe, praksa) predviđene planom i programom specijalističkog studija.

I. 3. 9. Završetak studija

Student koji je odslušao i teorijski i praktični dio drugog semestra specijalističkog studija, dužan je izraditi teze za specijalistički rad i odabrati mentora. Pod mentorstvom izrađen specijalistički rad, student predaje na ocjenu i potom ga brani pred tročlanim povjerenstvom. Student koji će odslušati samo teorijski dio nastave ne dobiva certifikat, već samo potvrdu o broju stečenih ECTS bodova na specijalističkom studiju.

I. 3. 10. Maksimalna dužina studija

Maksimalna dužina studija iznosi 3 godine.

I. 4. UVJETI IZVOĐENJA STUDIJA

I. 4. 1. Mjesta realizacije studijskog programa

Specijalistički program iz Rane intervencije u edukacijskoj rehabilitaciji izvodit će se u svoj teorijskom dijelu u prostorima Edukacijsko–rehabilitacijskog fakulteta, a u praktičnom dijelu u Centru za rehabilitaciju ERF–a, Ilica 83, te u vježbaonicama.

Centar za rehabilitaciju Edukacijsko–rehabilitacijskog fakulteta jedinica je Fakulteta smještena na Znanstveno–učilišnom kampusu Borongaj, Borongajska 83F (m2). Centar djeluje kroz rad Kabineta za ranu komunikaciju, Kabineta za psihomotoričku stimulaciju, Kabineta za socioterapiju, Rehabilitacijskog kabineta, Logopedskog kabineta, Odgojnog savjetovališta i Igroteke. U ovim se sastavnicama provodi istraživački, nastavni i klinički rad.

Centar je, kao mjesto na kojem se razvijaju novi pristupi, takva nastavna baza u kojoj je moguće praćenje i uvid u različite teškoće i poremećaje od najranije dobi do adolescencije (po čemu je i osobit). Pojedini kabineti izgradili su identitet mjesta pomoći upravo za najraniju dječju dob – odnosno do 3. godine te zahvaljujući visokoj stručnosti kadra i uz dio tehničkih uvjeta kao i odgovarajućeg prostora vodeća su klinička jedinica za habilitacijske i savjetodavne programe za djecu rane životne dobi.

Centar za rehabilitaciju kao klinička jedinica ERF-a etablirano je mjesto pružanja posebne stručne pomoći za roditelje i djecu s posebnim potrebama, te s naglašenom djelatnosti na prevenciji nadograđujućih poremećaja. Obzirom na ovakvu strukturu, Centar pruža dobre uvjete za obrazovanje u okviru poslijediplomskog doktorskog studija, te posebno specijalističkog studija Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji.

I. 4. 3. Imena nastavnika i suradnika navedena su uz program svakog predmeta.

Od 15 nastavnika – nositelja predmeta u studiju, 13 su stalni zaposlenici Fakulteta. U okviru gotovo svih predmeta predviđeni su inozemni ili domaći suradnici kao gosti – predavači.

I. 4. 4. Optimalan broj studenata

S obzirom na visoku zahtjevnost specijalizacije u pogledu praktične izobrazbe stručnjaka i postojeće kapacitete, puni će program moći upisati 15 studenata, a samo teorijski dio programa još 15 studenata – iskusnih praktičara.

I. 4. 5. Procjena troškova

Procjenjuje se da će studij koštati 11.000,00 kuna po polazniku i po semestru.

I. 4. 6. Način praćenja kvalitete

Osiguranje kvalitete proizlazi iz kompetentnosti nastavnika za pojedino područje i predmet kojega je nositelj. Daljnji postupci osiguranja kvalitete obuhvaćaju samoevaluaciju unutar svih organizacijskih i nastavnih jedinica Fakulteta (interna evaluacija), godišnju studentsku evaluaciju nastavnih sadržaja i nastavnika, eksternu evaluaciju rada od strane Agencije za osiguravanje kvalitete, te praćenje rada i potreba studenata tijekom godine, od strane stručnog kolegija specijalističkog studija.